

అమృతం

308356

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.

సంపుటము ౧

జెన్న పబ్లికేషన్లు 1914 సం॥ డిసెంబరు నెంబర్ 22 వ తేది మంగళవారము

ఆనందవామ సంవత్సర పుష్య శుద్ధ పక్షి ౬.

No. 247

సంచిక ౨౪౭



అమృతంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరదామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము

సీసా 1-కి 0.8-0 అణాలు మాత్రము

తల నొప్పుల మాన్పును. వాయువునొప్పు మాన్పును.

చార్మపునొప్పుల బారహించును. పొట్టబొచ్చును.

వనమూలికలచే హిందూజాతములు

తయారుచేయుటకు మంచియందును.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నాము.

శంకభాషణిటి తాళిగొనిన హామీలు గలవి.

అమృతంజనము : పే. 109, బోర్డు బొంబాయి. తే. 6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, వార్డి బుక్లర్. మదరాసు.

అత్తలకర్పాటమున కొర్రవని కోడండ ప్రహసము.

1914 సం॥ డిసెంబరు 31 తేది లోపల అర్థశా

పంపువా కొర్రవని

చేయివలెనా నైపుస్తకమును ప్రతికుటుంబము

నందు చుండునట్లు పంచికెట్టటకై ఒక్క అణా తపాల

బిళ్లకు పంపువారి కచితముగా పంపుదుమని ప్రమరించి

యుంటిమి. వీరసానలకు కమ్మమై యుండుటచేత అణా

బిళ్లకు పంపువారికి కూడిసంబరు 31 తేదీకంటె ఉచితము

గా పంపుచును. ఈకరుణయుకర్పణచేయకుదు. నిజో

పియా యుద్ధచక్రమునకై డిసెంబరు 31 లోపుగ వేయను

రిజిస్టరుచేసికొనువానికి ఒక్క అణాగము తపాలబిళ్లకు

తో 0-10-0 కు పంపుచును ఇది మామూలభాగములుగలది.

కోడండ ప్రహసముతోడ యుద్ధచక్రప్రకటనను, అర్థశా

కార్డును పంపవలెను.

విరునామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ.

పోస్టబాక్సు 167, మదరాస్

అమృతమైన కథలు.

జరపియాపగటి విశోదకము	1	4	0
శీలా, లేక నుకేంద్రనగరము	1	0	0
జగదీశరంభ	0	10	0
మనోరమ	0	10	0
శంకాదరనాంభ	0	4	0
కేసరి	0	4	0
మధురవాణి	0	4	0
శిండిపోతురాముడు	0	4	0
మదనమాలిని (ద్రావణ)	0	8	0
శ్రీమద్రామాణ్యము (నాటకము)	0	12	0
మోహనవల్లి	0	8	0
లక్ష్మణకాంత	0	6	0
శశిమ పాకకామ్రము	1	8	0
యశోధర	0	12	0

మాదిలాకము :—

సుధురవాణి పుస్తకాలయము

బొంబాయి, మదరాసు.

MESMERISED TALISMAN.

సంజీవరత్న

దీనిప్రభావమత్యున్నతము. త్వరితమున.

1 సంజీవరత్న రూ 1-8-0 ముద్రాకర్త పోలికగోసహ.

యా రత్నయొక్క ప్రభావముకన్నా అనేకము మాకు

మంచి అభిప్రాయములను పుట్టించును. ఇదిగో ముఖ్య

మయిన అభిప్రాయము. దాక్టరు ఎమ్ ఎస్. రాష్ట్ర పి. వి.

డి. గారి అభిప్రాయము.

"Your Sanjevi is found to be of great use to me. Its

effect in my case is indeed magical. Now I am success-

ful in things in which I am very unfortunate and I am

recommending it to all my friends"

Yours faithfully,

(Sd) Dr. M. N. S. A. V. D.

Manager, N.R. S. Ayurvedic Dispensary,

Kamalapuram (Chidambaram Dt.).

Apply at once to:—

P. Raghava Janardhan Rao,

Mesmerist, ONGOLE

పి. రామనందనరావు.

మెస్మర్సిస్టు, పింగళి.

కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, కుంభికి, బాలింతగోగములకు,

వారములకు. చిక్కబిడ్డల బబ్బులకు శుష్కి కస్తూరి యుపయోగ

మైన మందని సర్వత్ర తెలిసి యున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము

కన్న రీయమగుటచేతను వనసగ సమయములందు దొరకుట

చు స్తరము. మా డిపోయింటి కస్తూరి, కుంభింతర సదాశు

శేరియును జేర్చబడవు. ఇంకొకరకు మాతావు నుండి కొని

వారల కివిషయము తెలిసియున్నది. కొనని వారొకసారి

పరీక్షించిన విషయము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటలన కలిత

కస్తూరిని గొని మోగపోకు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 8-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి రెండు రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0



మా తామర తై

లము పిన్నపిల్లలకు

ను అరు అణాలకు

కొని నాలు గైదు

సాకులు రాచినయె

డల తామర నిర్మా

లమగును. నయము

కాని యెడల మీ

ఆరు అణాలు తిరిగి

తీసికొన వచ్చును.

ఆ నేక సంవత్సరములు, మా సముఖ వాదపరీక్షాన దీనికల

తక్షణమే సుఖము పొంది. హా! నిరూపణక బలము

బలముచుండు అవసరము వానినైనను బట్టి.

అమృతంజనం డిపో : పే. 109, బోర్డు బొంబాయి.

తే. 6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

శృంగార నైషధము.

దీనికి మూలము 'నైషధం విశ్వకర్మ' అను శ్రీహర్షని సంస్కృత నైషధము. దీనికి కర్తా— కవి

సామ్యభావముచేత శ్రీనాథుడు. ఆ నైషధమును విడి చక్కని తెలుగు. తెలుగు మాత్రమే కాదు; మూలమంద

రసము పోషించియు, నలంకారము భూషించియు, శాచిత్యం వాదించియు, శాచిత్యమును సహించియు,

న్నట్లు నా కవి చొక్కపు మెలుగు. శ్రీ హర్షని నైషధమునకు శ్రీనాథు తెలుగు శృంగారముగుటచే నిక శృం

గార నైషధమయ్యెను. కవిచక్రవర్తి లిద్దరి శామ్యభావములును గలసి, వెలసి యున్న యీ శామ్యభావములచే

రసభావ పుష్టియు, అర్థవచనశ్రుతియు, వర్ణనా శైలిశ్రమయు అసద్విశేషములు. వ్రాల్చితములను బరిశీలించి వెళ్ళ

దొవములను సవరించి యుక్కొక్క పద్యమునకు గద్యమునకును టిక, తాత్పర్యము. ఉదాహరణము, వ్యాకర

ణము, నిఘంటువు మొదలుగా నందందు లభించుచు యెల్ల వ్రాయబడి యున్నది. చేతి కుడికగానున్న చిన్నపేజు,

మేలికాతములు సాగ నైక పదుములు, మంచి కాలికోట్రెండు, దీనికి గలవు.

రూ అంకెకూలివినా న్న 3-8-0.

వలయు వారలు:—

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కంపెనీ.

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మ, మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమము
గ్రంథమాల.

అర్చనా ప్రకాశము.

సప్తమ
గుచ్ఛము.

అర్చనా లను బోధించు చికిత్సా గ్రంథము.

ఇది ఆశీనులభాగము కీర్తిని ప్రతిమూలినందుకైయు అర్చనాను నుపాయము లను ఆయుర్వేదమున గోగసామాన్యమును, నివర్తకము పద్ధతులను, దెలుపు ముంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు భౌతికములైన అర్చనలు సామాన్యవైద్యము గూడ కీయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్చినబడిన మూలక లే గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించ బడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణాదులు వివరింపబడినవి.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలసామాన్యముగల పల్లెటూరి వైద్యు లకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహ కానినందునటుల దీనికి సరళముగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

- | | | | |
|--------------------|-----------|----------------------|---------------------------------|
| 1. మాధవనివాసము. | రూ. 2-0-0 | 6. వక్తీకర్మము. | రూ. 0-4-0 |
| 2. పథ్యాపద్యము. | " 1-0-0 | 7. ఆయుర్వేదచరిత్రము. | " 0-4-0 |
| 3. ఆయుర్వేదపరిభాష. | " 1-8-0 | 8. భేషజ. కల్పము. | " 1-0-0 |
| 4. ఆగస్త్యవైద్యము. | " 0-4-0 | 9. చరకసంహిత. | ఇది అచ్చునంది 1915 |
| 5. శల్యశాస్త్రము. | " 0-4-0 | 10. సుశ్రుత సంహిత. | వత్సరము మొదటి భాగ మన వెలువడును. |

పోస్టేజి వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాచీనాభి:—
12, తంబు శెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.బి
156, బ్రాడ్వే. 55, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - బి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్మత చందాదారులకు మాధవనివాసము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు యాపాయికి కాలుగకాలు తగ్గించి యియ్యబడును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

యొద్ద విషయములను దెలుపుచు చిత్రముగ నుండును.

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమ్మనాంజనం డిపోవారి మాడుకూర్పుముల పండులను గొనిన వారలకు విచిత్రము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము.*

చక్కని దబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహినీ తైలం

తామరతైలం

పండ్లపొడి

5 తులముల నూనెగల
సీసా 1-కి 0-12-0

వెల దబ్బీ 1-కి 0-6-0
డజను 1-కి 3-8-0

దబ్బీ 1-కి 0-2-0
డజను 1-కి 1-2-0

ఓ. పి. బిచ్చలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చొట్టి క్రయింపబడును. మంజూ కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

10, ప్రీతికోట్ల, భోట్ల, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలకల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతమైనదగు. ఇప్పుడు దిబ్బును తయారగుచున్న క్రొత్తమందాగు. కవియోజ్ఞుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో చూడి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చక్కముపైను రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సముతము పోగలవు. వ్యతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

పక్షనష్టము

గుణమియనిచో

సాము తిరుగ నియబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

సమృద్ధిమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14)

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మండ పురాణము.

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసముహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేసమయ ముల నెట్టి పరిణామములకు బోందినది? మనుజులస్థితి మొదలు నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? ధర్మము నెప్పుడెట్లు మాన్పు నొందె? ఆచారవ్యవహారము నెట్లున్నమాటె? ఈ మొదలగు విషయములన్నియు యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, శుగ్రచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే ప్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి నిరసరించిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారు. తైలిమిగుల సులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడి రెండు క్యాలికో టైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యు త్తమప్రతి 5-0-0 కర్పణు వేతే. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14.)

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,

తెలుగుపండితుడు, మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

నూతన రోమసంహారి.

బేగం సాహి సాప్.

ఈనూతన రోమ సంహారి ఒకతూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమ మను చెడుపులేక శుద్ధము గాను యెటువంటి పచ్చ బులేకయును బాధలేక యును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావ మైన రంగును కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సాప్) ఇది ఒకటే.



వెల 3 బిల్లు పెట్ట 1కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 ఆణాలు 3 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపోలకర్ప 0-8-0 వలయువారు:-ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెని నెం 6 బందరువీధి మదరాసు

శ్రీకాళహస్తినూహిత్యము.

రెండవకూర్పు.

* నుతిమతిమైన యాంధ్రకవి భూట్టి పల్కుల కెట్లు కల్గెనీ, యనులిత మాధురీ మహిమ" యని శ్రీకృష్ణదేవరాయ లచే శ్లాఘింపబడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ నవ రించి పెద్దయత్నములతో ఆంధ్రపాత్రికి రామాయణమును శుభ్రబ్రాహ్మణము వాటామువలె ముద్రింపబడినది. ఆంధ్ర పాత్రికి రామాయణము కృత్తికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలన చుట్టరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్చబడినది. ఇంక శ్రీ కాళహస్తీకవనములు గలవి.

6xము కాలికో వెల 1-0-0 పూర్తికాలికో 1-4-0

అటు ప్రతులొక్కసారి కొనుపారెడి 1 0-0 కు 0-4-0

వంతున ప్రోసిజేతుము. కలసివారు.

శ్రీరామజయమందిరము.

తిరువల్లి క్కేటి, మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

బల్లారి కృష్ణమాచార్య సభవారు

సాంఘికాధ్యయన-రాయల్ థియేటర్ యందు
1914 సం. డిసెంబరు నెల

25 తేది సాయంకాలము 5 గంటలకు

పాండవాజాతవాసము

26 తేది సాయంకాలము 6 గంటలకు

పాంచాలి స్వయంవరము

27 తేది సాయంకాలము 6 గంటలకు

“కలియుగదుర్యోధన” (కెయినర్)

28 తేది రాత్రి-9-30 గంటలకు

ప్రహేళిక

నాటకములను ప్రదర్శించెదరు.

కె. రాఘవాచారి బి.వి. బి. ఎల్. థి. గోపాలాచారి
నెను ప్రెసిడెంటు. ప్రెసిడెంటు.

బల్లారి సరస్వినోదినీ సభవారు.

డిసెంబరు 24 ది గురువారం రాత్రి 9-30 గంటలకు

“పాదుకా పట్టాభిషేకము”

రాజా ముత్తయ్యకవిగారి చెంగాబజారు హాల్ లో
వాడుకొనబడు జాగ్జీరియట్రికలు హాలులో ప్రదర్శించెదరు.

ట్రెజరరీ హాలులో ప్రత్యేకముగా కుర్చీలమీదనే
స్థలము యేర్పరుపబడియున్నది.

ఎలక్ట్రిక్ దీపములు పంకాలు అమర్చబడియున్నవి
టికెట్లధరలు మామూలుప్రకారమేను.

రాఘవాచారి బి.వి. బి. ఎల్. థి. గోపాలాచారి
నెను ప్రెసిడెంటు. జనరల్ మేనేజరు.

ఆసెసు: నెం. 215 గోవిందప్పనాయనివిధిలోనుండు

శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీ ధర్మసత్రము.

ప్రాచ్యచిత్రకళా ప్రదర్శనము

మ.గుణవిలాస సభవారి యజమాన్యముక్రింద 26-12-
1914 మొదలు 2-1-1915 వరకును చెన్నైపురిలోని విక్టోరియా
పబ్లిక్ హాలులో ప్రాచ్యచిత్రకళా ప్రదర్శనము జరుపబడును.
ప్రదర్శితములగు నుత్తమ వస్తువులకు పరికరములును 2 మాసము
ములు నొసంగబడును. ప్రదర్శింప గోరువా రేతేనివిషయముల
ను తెలియగోరవచ్చును. మ.గుణవిలాస సభా గౌరవ కార్యదర్శి
లకు వ్రాసిన తెలియగలరు.

చిత్రలేఖనము, నమికిపని, వింతయైక కట్టుపని మున్నగు
వాని ప్రదర్శింప గోరు శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేక మొక కాళి
విరచనపడును.

ప్రదర్శింప బడవలసిన వస్తువులు 21-12-1914 తేదీని
గాని అంతకు తొమ్మిది గాని కార్యదర్శులకు చేరవలయును.

కృలండరు.

చక్కగా ఉచ్చువేయబడినది.

కోజా చింపివేయటకు ఉపయోగము.

ప్రతియింటిను, వర్తకస్థలములయందును

ఉంచవలసినది. వెల రు. 0—10—0.

వి. సి. మూలముగ రు. 0—12—0.

వలయువారు క్రింది చిరునామాకు

వ్రాయ గోరెదము.

Payne & Co.
Madras.

స్థానిక వార్తలు.

కాలమానస్థితి:— నిన్న శనికోష్ఠస్థితి 90 ముత్రలు,
అధికాస్థితి 71 ముత్రలు.

దీపములవేళ:— నేడు సాయంకాలము 6 - 16
గంటలకును, క్రీతే ఎల్లండి సాయంకాలము 6-17 గంటలకును
దీపములు వెలిగింప వలయును.

మరియుకవశీలు:— మోక్షార్థముగా ఇ. గోవింద
స్వామి గారిని మోక్షార్థముగా గావించితి.

సరిహద్దుమనుష్యుల పై నిక విన్యాసము:—
ఇది యా నెల 23, 25 తేదీలలో 6-80, 7 - 30 గంటలకు
నడుమ “నీక” విగ్రహమునొద్ద జరుగును.

సర్జన్ జనరలుగారు:— ఈ నెల కడపటి దినము
నాడు సర్జన్ జనరలుగారి చట్టికవిచ్చి జనవరి 2-వ తేదీని బెంగు
శూరు వెల్లెదరు.

విశ్వవిద్యాలయము:— ఈనడుమ జరిగిన యెన్ని
కలలో సిండికేటు మొదలుగానున్నది. దివాన్ బహదూర్ గో
విందరాఘవయ్యగారిపదవికి భంగముకలుగుట విచారకరము.

జ్యోతియరు లా రిపోర్టులు:— అక్టోబర్
ఎన్. వేంకటాచారియార్, బి. ఏ. ఎమ్. ఎల్. గారును, మో
క్షార్థముగా ఎన్. రాజగోపాలాచారియార్, కే. రామచంద్ర
య్యగారును జ్యోతియరు లా రిపోర్టు గా నియమింపబడిరి.

పచ్చయప్ప మోస్తూలు లిబరరీ సొసైటీ:—
“ఆచారపదార్థములు, వాని శీర్షికములు” గూర్చి చిత్రప్రద
ర్శన పూర్వకముగా నేడు సాయంకాలము మొదలు డాక్టర్
యూ. రామ గావుగారు కొన్ని యపవాదముల నొసం
గుదురు.

శాస్త్రవిచారణ సభ, మైలాపూరు:—
పడమటి మాడపిడి నెం 65 రు కృష్ణవిలాస మండరమున
రాజోత్త శనివారము సాయంకాలము 6-15 గంటలు
మొదలు రాత్రి 8 గంటలవరకును మేయరు వాస్తవ్యులగు
బ్రహ్మశ్రీ కే. గణేశశాస్త్రిగారు పరిశీలి యోగమునాడ్రము
లను భోధించుచు ప్రసంగించెదరు.

శ్రీ మేల్మండ్రు ప్రభు దంపతులు.
జనవరి కార్యక్రమము.

1-వ తేది కుక్రవారము సాయంకాలము 4-30 గంట
లకు శ్రీ ప్రభుదంపతులు గవర్న మెంటు హాలులో బోటు
విందుగావించును.

7-వ తేది గురువారము శ్రీ వా రుభయ్యలను న్యూజం
న్యూరాతన విద్యార్థి సంఘమువారి బోటువిందుకు వెల్లెదరు.

ఆంధ్రమహాజనసభా స్థాపితోపసంఘము :—
ఈనెల 29 వ తేదీన చెన్నైపురిలో గొ. బయ్యవారికిం చేత్రవర్య
గారి గృహమందు సభ జరుగును, సభావిషయములు:—(1)
ఆంధ్రనేపకా సంఘవిబంధన (2) సంచారకార్యదర్శిని యా
మకము (3) ద్వితీయాంధ్రమహాజనసభాని కడకము (4) దత్త
మండల సంచారసభ్యుల నియామకము (5) జంధ్ర రా
ష్ట్ర విషయమునుగూర్చి తెలుగు సంగ్రహమును ప్రచురిం
చుట చట్టావేశగిరావు సహాయకార్యదర్శి

మొందవ జాతీయ మహాసభ, ఆంధ్ర
రాష్ట్రము:— గుంటూరునందలి యాంధ్రమహాసభయొక్క
కార్యకోపసంఘ కార్యదర్శిగారు “కడపిన ఏప్రిల్ నెలలో
బెజవాడయందు జరిగిన యాంధ్రమహాసభవారి తీర్మానమునను
రించి యాంధ్రరాష్ట్ర విద్యుత్ విషయమును జాతీయ మహా
సభలో ప్రవేశపెట్టవలయు” నని జాతీయ మహాసభయొక్క
యాహ్వాకోపసంఘ కార్యదర్శిగారిని ప్రార్థించిరి; ఇది రాష్ట్రీయ
విషయమైనందు కాదనియు, నిందలి యాశయ మర్థవంత
వాస్తవికతలందు, రాష్ట్రీయ స్వప్రసారవా దర్శయనకు
మార్గదర్శకమును ప్రధాన సాధనమనియు వారు నొగ్గి
వక్కాణించిరి.

అఖిలేమునందలి తుపాను:— గుహను 18-వ
యెడలకును 86 వ రేఖా. శీమవలకును వెల్లెన; ఈ త్రవమువై
పింకను వెల్లుచున్నది.

ఆర్యబాలకవిద్యా నాటక సంఘము :—
కడపిన కుక్రవారము సప్తమి శాస్త్రిగారి యజమాన్యముక్రింద
జరిగిన ప్రారంభసభలో గొ. రాఘవాచారి, బి. ఎల్. క్ష
గారు సభాధ్యక్షులుగను సి. ఆర్. వ్యాసశాస్త్రిగారు కార్య
దర్శిగను నెత్తుకొనబడిరి. శాస్త్రిగారు సాంఘిక కార్యము
లకర్త కర్తవ్యము లనియు, బీదల నిమిత్త మొక గృహమును
తెందు ధర్మసాధకాలలన స్థాపించుట మంచిదియు ప్రతిపా
దించిరి. కార్యదర్శిగారు ప్రస్తుత సంవత్సర కార్యక్రమమును
నిర్ణయింప నియమింపబడిరి. సభాధ్యక్షులుగారు మూ
లంకకును లగుటతో సభ సమాప్తమయ్యెను.

మదరాసు ఆంబ్యులెన్సు పోటీ పరీక్షలు:—
ఇది 1915 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీని జరుగును.
వానిలో సిక్కింద వివరింపబడిన వాగండులు పోటీ చేయ
వచ్చును:—(1) వాలంటీరు పరీక్షలు, రాజధానియందలి
రయల్ వాలంటీర్ సమీతము; (2) రాజధానియందలి రత్నక
భటబలములు; (3) వాలంటీర్లు పోలీసుశుగాక, సెంటు
బాక్సు ఆంబ్యులెన్సు ఆస్పీసిటీయేమకు వారి ప్రభు
పరీక్షలలో కృతార్థు లయినవారు; (4) రాజధాని
యందలి శ్రీమతి; (5) వయస్య విద్యార్థులు, తదితరవిద్యార్థులు.
ప్రైవేట్ డ్రైవర్లను త్రుము. ఈ పోటీపరీక్షలు తెల్లవారును సాయం
కాలమును గూడజరుగును సాయంకాలము అయిన పరీక్షలు
జరుగును. ఈ పోటీపరీక్షలకు సంబంధించిన విధులకు గౌరవ
కార్యదర్శిగారికి వ్రాసి పడయవచ్చును.

క్రైస్తవములో జరుగు మహాసభల
కార్యక్రమ సంగ్రహము.

24 వ తేది గురువారము.
మహాజనసభా సమావేశము, ప్రతినిధుల నెత్తుకొను గం.వి
నిమిత్తము సాయంకాలము 5-30
26-వ తేది శనివారము.

మొందవ పరిశ్రామిక మహాసభ, డౌటన్ హాలు,
సంగంబాకము, మధ్యాహ్నము 12-0
క్రైస్తవ కళాశాలావర్ధించినము. సాయంకాలము 4-30
క్రైస్తవ క్రైస్తవ విద్య, గవర్న మెంటు హాలు,
సాయంకాము 4-30
భయసాఫికల్ కన్వెన్షన్, బి.నెంటు గారి సర్వజన
మహాసభాసమ. తెల్లవారి 8-0

27-వ తేది యాదీవారము.
మొందవ పరిశ్రామిక మహాసభ, సంగంబాకము,
వ్రాతీకాలము 8-0
మొందవ సాంఘిక మహాసభ, మధ్యాహ్నము 12-0
తియసాఫికల్ సొసైటీ, ప్రతి సాంకత్తిక సభా
సమావేశము, సాయంకాలము 4-0
ఆస్తికమహాసభ, సభాధ్యక్షుల ప్రసంగము, మెయ
రియలుహాలు, సాయంకాలము 6-0

28-వ తేది సోమవారము.
మొందవ జాతీయమహాసభ, డౌటన్ హాలు, మధ్యా
హ్నము.
మొందవ సాంఘికమహాసభ, మధ్యాహ్నము.
రాణికోట వేడుకలు, శ్రీ మేల్మండ్రు ప్రభుదంపతులు
విచ్చేయుచు సాయంకాలము. 4-0

29-వ తేది మంగళవారము.
మొందవ జాతీయమహాసభ, డౌటన్ హాలు.
మద్యపాన నిషేధక సభ, విక్టోరియా హాలు, ప్రా. 7-30
30 వ తేది బుధవారము.
మొందవ జాతీయమహాసభ, డౌటన్ హాలు.
నిమ్మ బాత్మధారక సంఘము, బహిరంగసభ, ఆంద
ర్సన్ హాలు.
మొందవోద్యోగి సంఘము, ప్రతిసాంకత్తిక సమా
వేశము, సాయంకాలము. 4-30

31-వ తేది గురువారము.
తియసాఫికల్ కన్వెన్షన్, ఆదిలి నెంటు గారి సర్వజన
మహాసభాసమ. తెల్లవారి. 8-0
విద్యావిషయక మహాసభ, ఆదయా. మధ్యాహ్నము.
నిమ్మ బాత్మధారక సంఘము, బహిరంగసభ, ఆంద
ర్సన్ హాలు.

దక్షిణ హిందూస్థాన సంఘము.

పరిశ్రమలను గురించియు నాణెములను గురించియు

చర్యచర్య వ్యాసములు

నందల కాలసంబంధము కడపటి సమావేశము తదివారమునాటి గానధాని కర్తవ్యములలో ఒకటిగా నివాస బహుమతి ఎల్. వి. వివిధ రాజకీయముల గురించిన మర్శనామి. ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమికాభివృద్ధియు కీర్తికతో ఏ. చాటవ్వగాను వ్రాసిన వ్యాసమును హిందూదేశపు నాణెములను కీర్తికతో సి. గోపాలమినగాను వ్రాసిన వ్యాసము చదువబడెను.

భాటవ్వగాని వ్యాసము

భాటవ్వగాని సభకు వచ్చియున్న వ్యాసమును చాటవ్వకు తగినంత శ్రద్ధాతో గ్రహించి తెలియజేసి ఆయనకు బదులుగా ప్రార్థనలు చేసిరి.

పరిశ్రమల యందును వాణిజ్యము నందును ప్రభుత్వమువారు జోక్యమును కలిగించు కొనుట మొదటి నుండియును గూడ ప్రజల కంగీకారములేదు. ఇదివరకున్న పరిశ్రమల సభివృద్ధి చేయుచు క్రొత్త పరిశ్రమలను ప్రారంభింప వలయునని చెప్పు ప్రతిబోధనముచేసిన ప్రయత్నములను వెనుకబెట్టిన మానవులతో పోరాడి చివర కాంగ్రెస్ సమయము నందసాగి.

యథావంధమైన పట్టుట ప్రత్యేక ప్రజల లాభనష్టముల కన్న దేశముయొక్క లాభనష్టముల కధిక ప్రాముఖ్యము సంపలమును భావముతో నిర్ణాయించు తీరునువారు దేశీయుల నెల్లరిని పూర్తి సహధానపరిచి కొన్ని నిబంధనల నేర్పరిచిరి. అదియన్నియునుగూడ ప్రజల స్వాతంత్ర్యములను బాధించుచున్నదిగానే యున్నది అట్ల సామ్రాజ్యమునకు చిక్కులు కలిగియుండుటచే నారు తమ యధికారము నుపయోగించవలసినవారైరి. ప్రధానాంశముల కన్నిటికిని నాకావ్యమునకును భూ ప్రాప్తమునకును సంబంధించి, ముఖ్యముగా విషయములయందు ప్రభుత్వమువారు జోక్యమును కలిగించుకొనుట యటుండ అధిక విషయము సభివృద్ధిచేయించు విషయముల యందును, తటస్థ దేశములయందు శత్రువుల వ్యాపారమును నాశనముచేయుట యందును గూడ ప్రభుత్వమువారు సంబంధమును కలిగించుకొనిరి. 800,000 టన్నుల పంచదారను ప్రభుత్వమువారు గుత్తెనుటవలన పంచదార యావయోగపడవలసిన పరిశ్రమలన్నియును నిరర్థకం తరముగ కొనసాగుట కేర్పాటుకలిగినది. రంగుసామగ్రిల కొన్ని కలుగుచున్న దనితోచిన వెంటనే ఆసామగ్రిలకొరకు జర్యసి చేశమునై నాకావ్యమునకుండ వానిన్నుటిని స్వదేశముననే సిద్ధముచేయుటకు కావలసిన పరికరాలను అందనందరి నొక సంఘముగ నేర్పరిచి ప్రభుత్వమువారు సంఘమునకు భననహామముచేయుట కంగీకరించిరి. కాన ముంపు హిందూదేశమందు గూడ సట్టిచర్యయే యవలంబింపవలెనని యూహించగ యున్నది. హిందూ దేశాభివృద్ధికోసం ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రామికాభివృద్ధియును ప్రోత్సహించి మేల్పరుచుట యత్యవసరమగుచుండుట కైకొనవలసివచ్చెను. అట్లు హిందూదేశమో వివిధమగు హిందూదేశ యత్యవసరము లన్నియును తొలగి పోగలవు. దేశీయ దుర్బలతయొక్కముకాకుండా ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమల కొరకు కర్మకారము కలుగుటకు నట్లును పరిశ్రామికాభివృద్ధి ప్రయత్నించుటకు ప్రభుత్వమువారందుల సహకరించి యావ్యవసాయములను కలగలరు. ఈవిషయమున నిదివరకే కాని వారి చే చేయబడిన ప్రయత్నములు లాభ గూఢకములు కాకపోలేదు. ముంపును విరివిగా పరిశీలించుటకు గా పరిశీలనపరచుచు ననిగూడ నూచుటలవు. ఇటీవలనే మాచేసుటకట్టుబడిన వనియును, చెప్పు ప్రతిబోధన ప్రామికాభివృద్ధి పరచుట ప్రజల యావశ్యకత కందుటలు గానితెలిసి పనిచేయుటకు బహుస్వల్పముగ సహకారము మాత్రముగలవలెననియును మీరందరను గ్రహించగలరు. ప్రామికాభివృద్ధి కోసం యావశ్యకములతోనే సహకారములంది సంబంధమును కలిగించుటచేరి. ఈవిషయము పరిశోధనముగ్రహించి నిర్ణయించుటచేరి. కేసులము కాణిజ్య సంబంధములకు విషయములతో జోక్యము కలిగినప్పుడు గూడ చెప్పు ప్రతిబోధనము వాటిల్లి మాత్రమును చేసియుండలేదు. అట్టివో సరిశ్రామికాభివృద్ధి సేర్పరుచుటకు పరిశ్రామిక మేల్పరచుటకు ఎల్ల వారును తలంచుచుండగ నింకొక 1810 వ సంవత్సరమున కందుమా ముర్తి గారి మొరపండి శ్రీకమల స్మరణక కరుణలగు నుత్తర

యెవ్వరును తలంచుచుండలేదు. కాన నట్టి యావశ్యకముల వారందరను గూడ తత్కాలమున చింతింపవలసినవారైరి.

ముఖ్యముగా ప్రభుత్వమున మాత్రపక్షములనై విశేష మూలనముతో శ్రేయముచేసిన పరిశ్రమలతో యుద్ధిస్తావనముల కలుగ పనిచేయుచున్న మాట ఉన్న వార నేతరులతోడను మెకానికలు ఇంజనీరింగుపనులతోను, కాకితముల యుద్ధిస్తావనతోను, ఇంజనుల కరుగుట పిండివిడవట ధాన్యమును విశ్వముచేయుట సంబంధముల పరిశ్రమలతోను మున్నగునా లో ప్రభుత్వమువారు తంతమాత్రమును మాన్యుకలిగింపగలరు. మరలను సత్యములగు సంధ్యములతో దప్ప పరిశ్రామిక పరిశోధనలను విరివిగా ప్రభుత్వమువారు చేయుట గూడ. అందునదియు ముఖ్యములగు ప్రయత్నములతో తప్ప పరిశ్రామిక పరిశోధనలను విరివిగా ప్రభుత్వమువారు చేయుట గూడదు. లాభమునంతటి పర్యవసానమునగానే తేలివీలై తన్ను ప్రారంభించు మూలధనముగ వినియోగింపక తీరని పరిశ్రమలనగ అర్థములు యంత్రాలను, ఎణేములు సామగ్రిల కర్మాగారములు, అగ్నిపల్లము, వెన్నిల్లు, నుల్లులు మున్నగునా సామగ్రిలను ప్రభుత్వమున విశేషములనుండి వచ్చుచున్న వానిని నిర్మించు యంత్రాలను మున్నగువానిని ప్రభుత్వమువారు కేర్పరచారు. కాని వాగటిపరిశ్రమలనుగూర్చి యుక్తమైన సహాయము నొసంగుట యనగ అట్టిపరిశ్రమల ఫలితమునుగూర్చి ప్రారంభమున సహచారములను కనుగొనటయును ప్రజలట్టిపరిశ్రమల వారంభించినప్పు డని యుక్తిభావమున నడుపబడుచున్న దనితోచినచో, వారి బుచ్చితినితోడ్పడుట యను చేయవచ్చునని నేనూహించుచున్నాను. ఇంతకును ముఖ్య విషయమేమనగ లాభప్రదములతోచిన పరిశ్రమలను ప్రభుత్వమువారు చిరకాలమునకే ప్రజలయధీనము చేయవలయును. స్వదేశసంస్థానాధికారుల రాజ్యభాగములలోనన్న ప్రజలొక్క ప్రభుత్వ వాతంత్ర్యములలోని వారికన్న సభివృద్ధియందు కొంచెము వెనుకబడియున్నారనుట నిర్వివాదాంశము. కాన నట్టిసంస్థానములలోని ప్రభుత్వములవారు తమ రాజ్యముల సభివృద్ధిచేయవలసినచో పరిశ్రమలను స్వయముగా ప్రారంభించవలెననియును లేక ఇతర ప్రదేశములవారికి ప్రోత్సాహకరములగు సౌకర్యములనుకలిగించివారిచేనైన ప్రారంభింప చేయవలసియుండును. కాని ఈ పద్ధతివలన సంస్థాన ప్రభుత్వముల వారికి మాత్రమెట్టియును కూలమును సాధారణముగ కలుగుచుండుటలేదు. కాన నీచందు మార్గములలోను మొదటి దరు స్వయంకృషిచే క్రేస్తమైనది. మైసూరు ప్రభుత్వమువారలంబించిన కావేరిపరమ ప్రోత్సాహకారముల ప్రభుత్వమువారు రవలంబించిన పట్టుపనులుగూడ నీవిషయమున సఫలములగు ప్రారంభములుగా నుత్తమమైన ప్రాయములై యున్నవి. రైతులు చెల్లమునుచేయు పద్ధతిలో సభివృద్ధి కలిగింపవలయునని 8 ఏండ్లకుండి మేము చెప్ప రాజధానియందు మైసూరుసంఘముగూడ ప్రయత్నములను చేయుచున్నాము. అందుకొంత 50 వేల రూపాయలను వ్యయపరచి యొక విధానమును కనిపెట్టియున్నాము. ఈవిధానము స్వత్ర సహకారమునకు వచ్చినచో చెరుకుపంట వెనుకటికన్న చాల లాభప్రదము కాగలదు. హిందూదేశమందు చెరుకుతోటలను చేయు ప్రదేశముయొక్క విస్తీర్ణమునుబట్టి మాచినచో నాపంట దేశపు వాడుకకు సరిపడునదిగా నుండవలసి యుండెనను సత్యమున మీ పంటచాలక 14 కోట్లరూపాయల పంచదారను విశేషములతోనుండి కొనవలసి వచ్చినది. ఈ విషయమున వ్యవసాయక భాగవారుగూడ చేయదగిన విధానము నాలో చించుచున్నార. కాని పరిశ్రామిక సంబంధమున నాలో చించినచో నీ చెల్లమునందులలో ప్రస్తుత మధికముగ రద్దుపోవుచున్నట్లు న్నది. రద్దుపోకుండ చేయుట ప్రయత్న సాధ్యమునుట కర్మకారము లేదు. ఆ గూర్తాత్మ సాం ప్రధానము విషయములను బోధించుచుత కాలలను విరివిగా నేర్పరుచుటకు తగిన సమయమునకు గా లేదు. ప్రపంచమందలి పరిశ్రామిక దేశములతో సమానముగ హిందూదేశముగూడ తలయెత్తవలయునని నిజ ప్రావృతాల లావశ్యకమని మీరుగూడ తలంపకపోరు. ఈరాజధానిలో రంగులపనివారు చర్యములపనివారుమున్నగు వారందరూ ప్రభుత్వమున కిరించుటచే ప్రావృతాలత్యవసరము. అట్టివిధ్య నేర్పరుచుకొనుట చేయవలసినదిగాని ఇంకవరుసగానే సట్టి వ్యాపారముచేయుటకు కావలగ యంత్రములతోను వారినిగూడగలము. లాభమునుగూర్చి బోధించుటతోనే సరిపడుచున్నది. ముగిసినచో ప్రజల తీరునయును నీపాటి గ్రహించుటకు యుండును. చర్యములతోను చర్యముల పనివారికి కొంతకాలము సామగ్రిలను కలుగ చేయవలసివచ్చును. కీచర్యములకు కలిగియున్న గిరాకీ తగ్గి మందమేర్పడినపుడే విషయము

మును గ్రహించగలరు. ప్రస్తుతము చర్చింపవలసిన పరిశ్రామిక ప్రశ్నలను గ్రహించుటకును చాల నీకావ్య కావ్యాసముల ప్రశ్నా పూరణమున కావశ్యమైన శక్తిని కలిగిసట్టి యంత్రాని సాధనములచేయుట వాటివృద్ధిచేయుటకు కావలసియున్నది. హిందూదేశము వాగధిక ప్రపంచముగ కీర్తిస్థ సమస్య నొసంగుచున్నది దేశమునకుచాకగావొనవలసివచ్చుచున్నది న గలరు వాటినికొక పద్ధతినికేసినచో వారుసమర్థులుకాగలరు. నీది నెల్లమునుకొనగ పరుపడుచో యా విషయము నిర్ధారణ చేయవలసియున్నది.

ఇట్టి పరిశోధనముహిందూదేశ స్థితిగతులు చాల ననుకూలముగ నున్నవి. యంత్రాలపద్ధతి ఇంక నామోసింపవలె లేదు. విచ్చిక్కుముగ నామోసింపబడునది యూహించుటకును నీలులేదు. అదిభక్తములంబద్ధతి యొకటి గమనింపదగినదిగానున్నది. టుటుంటుములలో పంపకములు మోచ్చివలసివిధము నిలవచేయు నవకాశములు తగ్గిపోవుచున్నవి. నీవికాల మందలివిద్యాధికులగు ప్రాంతపులు సాధారణ సౌకర్యములను మార్చిమే కొరకు భోగపరాయణత్వమును నిరసించుచున్నాను. వారుతమమాత్రముగ భనము చే నిలవచేయగోరుచు : పారధనస మార్గమును నిరసించుచున్నాను. ఇది నరీసభారతా దర్శములై యున్నవి. నవీన పరిశ్రమ తత్త్వములన విదేశములలోని పరిశ్రామికులకు దట్టించుచున్న విస్తృతి ఈ దేశములోని పరిశ్రామికులకు గూడ తట్టింపవలసివచ్చును. వంత సారంభ్యముగ వచ్చుచుండు రులవృత్తినుండి వారు తమనేనుబడవలసివచ్చును నిరసించుచున్నది దానికమునకు నూతనమార్గముగ నీతిని చొరబెట్టుటకును ప్రభుత్వమువారు రీతివయమున చేయగలిగిన సహాయముచేయుటకు కల్పించుకొనుట ఎంతయును వ్యాయమనియే చెప్పదగినది. జనసంఘము యొక్క స్థితిని యువకాలముగాచేయుటయే ప్రధానోద్దేశ్యముగాని భనమంతయును కొద్దిమంది స్వాధీనమున మాత్రమే యుండుటయను ఆకొద్దిమంది మాత్రమే విశేషభనవంతులుగ నుండునట్లును చేయుట ప్రధానోద్దేశ్యము కాదు.

హిందూదేశపు నాణెములు

ఈవిషయముననే గోపాలమినగాను వ్యాసమును చేదిరి. కచ్చికమునువారి తీర్మానము లనుకూలముగతనని నుడివిరి. ఇంగ్లాండుబాంకిని ప్రాప్తబాంకిని పోలికాంకియు కటి ఈదేశమునగూడ నేర్పరుచుట యావశ్యమని చెప్పిరి.

అధ్యక్షునియుగింపు

ఇట్టివిషయములను గురించివ్రాయబడిన వ్యాసములనా యావిషయములలో ప్రత్యేకపరిశోధనమును వారికందరికినియును గావంపి వారినిగూడ సభకువచ్చునట్లుచేసి యావిషయములను చర్చించుట కేర్పరచినచో నిట్టివానికలన లాభము మోచ్చుగా కలుగగలదని ఆయన నుడివిరి. భాటవ్వగానిని క్లాఫుంచుచు ప్రస్తుతమున్న పరిశ్రామికస్థితియొక్క దౌర్భాగ్యమునకు ప్రభుత్వమువారు పూర్వ కాలమున నవలంబించిన పద్ధతియే కారణమగునని విషయమున ప్రభుత్వమువారు గురించినచో వారిప్పుడు పరిశ్రామిక విషయమున సహాయముచేయుట విధానకరమని యొప్పుకొనక తీరదు. కాన వారు ముందుపరిశ్రమల వారంభించి లాభప్రదములని ప్రజలకుమాపుట యవసరము అని నుడివిరి.

జిల్లాదర్బారు మహోత్సవము తృతీయవర్గ వర్గంతి

ఈవర్గం సుర్యశృంగ మీనెల 12వ తేదీన నీదేశమందనేక ప్రదేశములం దలివిభనముగ జరుపబడెను. ఏకద్వియమై యచ్చటచ్చటనుండి విలేఖములు మాకు వ్యాసాదులను వ్రాసి పంపిరి. కొన్నింటిని ప్రచురించితిమి; కొన్నింటి విషయమై కడుక్లుప్తముగ నూచించితిమి. ఇతరు మరల తలుకు, జెల్లారు, జయపురము, జెల్లారు సుబేదారుజేట, పుల్లెటికెర్ర గ్రామము, రాధిగారు, భూమగు, సంగం, సంహారు, ఇల్లొడి స్థలములనుండి రిపోర్టుగచ్చి యున్నవి. ఇంక ననేకచాలు రావచ్చుననుట అతిశయోక్తి కానేరదు. కొన్నింటిలోద రువుములగు పద్మరత్నముగూడ పంపబడినది. వీని నన్నింటిని సమగ్రముగ ప్రచురించుటకు తగిన సమయాము లేనందులకు చింతింపుము; నొక్కచాలు నీదేశమునందు సామాన్యముగ నన్నివోట్లను ఆకుభవనమున ప్రాలెల్లె ర్యంబాభివేశముతో తమకుగల రాజకర్తవ్యముగలవలె శేషములు కలగజేసి, యానందమంది యాంధ్రసామ్రాజ్యమున కనంతసౌభాగ్యమును కోరిరనివ్రాసి ముగించుచున్నారము.



జర్మనుచక్రవర్తి:— (బ్రిటిషు సింహముతో) భం, భం, భమ్, భమ్ నీ శేపుపట్టణములమీద ఫిరంగులను కాల్చి జనలను భయకంపితములను జేయునును.

బ్రిటిషుసింహము:— తాటియాకుల చప్పుడుకు కుంభేష్లు జడియవు. నీవు కలుగుజేయు నష్టమా తృణమాత్రమును నష్టకముతో నిశ్చలముగాను గొప్ప సంకల్పమును నెరవేర్చి లోక కంటకమును దొలగించెదను.

(ఈమధ్య జర్మనుయుద్ధనావ లింగ్లండు తూర్పు తీరయనంతరి పట్టణములకు నష్టము కలుగ జేసినను జనులు నిశ్చలముగ స్థులయి యున్నారు.)

పంచదార పరిశ్రమ.

(బెర్లిన్, ఆంగ్లరింగ్లండ్ లో చక్కెరచేయు హాజీ పరిశ్రమ కాలాధ్యక్షులగు బాబు కళునందన ప్రసాదగారిచే వ్రాయబడినది).

ఒక్క ముఖ్యపరిశ్రమన నొక్క పెద్దపరిశ్రమకాల నుంచి పనిచేసినయెడల ఈదేశమందలి పంచదారపరిశ్రమ ఉచ్చదశనందగలదని పలుమరు చెప్పబడుచున్నది. కాని, యీదేశపు ప్రస్తుతినిబట్టి పరిశ్రమనెవ నీపద్ధతి యిప్పుడు గాని, సమీపకాలమునగాని యిచట లాభకరముగ పరిణమిల్ల జాలదని నాకు తోచుచున్నది. ఐతఁక నీదేశమున పరిశ్రమకాల లొకటివేనుక నొకటిగ నాళ మండిన యంతమో నాయభిప్రాయమును బలపరచుచున్నది. నాళమైనదిగాక, నిలవయుండు కర్మాగారములుగూడ లాభకరములుగ కనబడుట కానము. ఇట్టి సిలికీ కారణములేవి యను విషయమై నేను విపులముగ విచారింపనక్కఱలేదు. పెద్దకర్మాగారము నుంచుపద్ధతిని ప్రచారమునకు తెచ్చి విజయముగాంచ వలయునన్న, పంచదారచేయుట కిప్పు డేర్పడియుండుపద్ధతి నామూలగ్రము మార్చి చేయవలయునని చెప్పినజాలును. మొదటికప్పుడు, చెఱుకు ఈదేశమునందు దూరదూర ప్రదేశములందు మైసపెట్టబడుట. కాబట్టి, ఒక కర్మాగారములో చక్కెర పనిచేయువారు వలసి నంత చెఱుకు దాని చుట్ట పట్టు ప్రదేశములందు మాత్రము లభించుట అరుదు. దూరప్రదేశములనుండి తెప్పించవచ్చుననినచో అట్లు తెప్పించుట తగిన సాధనోపాయములు నున్న. ఏదైన నుపాయముచేసి తెప్పించవచ్చునచో, ఖర్చు అత్యధికము. మఱియు, చాలదూరమునుండి తెచ్చినయెడల చెఱుకు చెడి పోవును. బెల్ల మెక్కువభరకు విక్రయింపబడుచుండుటచేత చెఱుకుధరకూడ ఎక్కువగ నున్నది. బెర్లిన్ లో చక్కెర వస్త్రములు 62½ మణుగుల రసమునకు 45 రూపాయ లిచ్చుచున్నారు. 62½ మణుగుల రసమును తీయుటకు 100 మణుగుల చెఱుకు కావలయును. రసముతీయుట కగుఖర్చు 5 రూపాయ లను కొన్నను, నూరుమణుగుల చెఱుకునకు 40 రూపాయ లిచ్చి నటు లగును. 25 రూపాయలకంటె నెక్కువనిచ్చుటకు పెద్ద ఫ్యాక్టరీకి నీలుండదు. ఇందుల కుపకారముగ, చెఱుకుమైసపెట్టుటలో నవీనపద్ధతుల నవలంబించి ఆమైసపెట్టుప్రదేశపు వైశాల్యమును వృద్ధిచేయుట కర్తవ్యము. ఇది చాల కాలము పట్టును. ఫలితమును వెంటనే పొందజాలము. కాని, యిప్పు డెవోపా సంగ్రామ సందర్భమున మన కలవకు సత్సమయమును వృథావోనియక యుపయోగపరచుకొను నిమిత్తము నే నొకసలహా వోసగుచున్నాడను చిన్నిచిన్న కర్మాగారములతో పనిచేయు పద్ధతిని ఎక్కువగా వ్యాపంపజేయవలయును. ఖాళీబహుదూర సహ్యము మహమ్మద్ హజీగారు ఇటీవల ప్రదేశపెట్టిన పద్ధతి నవలంబించ వలయును. కాని, చెఱుకురసముకాదుటకై న కళాయిాలవిషయమున మాత్రిము వారిపద్ధతి నవలంబించరాదు. ఇప్పటి కై దేవ్దేశకాలముగ నేనట్టి కర్మాగారమును నిర్వహించుచున్నాను. ఇంతచెఱుకు ఫలితము వృద్ధికరముగ నేయున్నది. మొదటిసంగమున హాజీగారిక కాల సుపయోగించితిని గాని, యెక్కువ రసమును కాదుట కని నిరపయోగమైనదిగ నేర్పడినందున, రసమును కాదుటలో పాత్రక రోపిలో ఖండి పద్ధతిక మరలితిని. పెర్లిన్ లు, పొరుగు ప్రత్యేకపరచు నొక విధముగ యంత్ర మార్పద్ధతియం దుపయోగింపబడుచున్నది. అది నీటియానిరి కత్తివలన పనిచేయును.

నాకర్మాగారమునందలి యంత్ర సముదాయముయొక్క నిలవ (వానిని అమర్చుటకయిన ఖర్చుతోసహా) నాలుగువేలు ౦౦౦ యలు మాత్రమే. ఈ యంత్ర స్వల్పయంత్ర సముదాయముతో నేను, పనిచేసిన నాలుగు నెలల కాలములో 2600 మణుగుల చక్కెరను, 800 మణుగుల బెల్లమును చేయగలిగితిని. ఈ పని జరుగుటకయి నే నుంచిన మూలధనము 25000 రూపాయలు. ఇంతకు రెండింతలు పెట్టుబడిని పెట్టగలిగియుండినచో 8 నెలలు పనిచేయగలిగి, రెండింతలు చక్కెరను, రెండింతలు బెల్లమును, చేయగలిగి, ఖర్చులతక్కువయగునుగాన, లాభము మఱితో పొందయుండును. యంత్రములకుగూడ మఱికొంత ఖర్చు పెట్టగలిగితినేని లాభము మఱితో అధికముగ లభించి యుండును. యుద్ధమువలన నవ్వల యెగుమతి తగ్గవచ్చును. అప్పుడు నవ్వలు గానుగాడి నూనె నిచటనే చేయవచ్చును. ఇది లాభకరము. ఏలయనగా, ఇచ్చట గానుగ అడియెడల, గానుగిండి చవుకగలభించి కుతులకు మేత సులభముగను. పెద్దకర్మాగారము నుంచి పనిచేయుట యీ దేశమున కిప్పటి న్నితిలో పనికిరానిమాట. బ్యాంకు లిటీవల్ ఆసేకములు దివాలా తీసినందున, జాయింటుస్టావ కంపెనీలు పెట్టుటకు ప్రయత్నించినయెడల ఆ ప్రయత్నము ను ఫలికృతము కానేరదు. పెద్దఫ్యాక్టరీలను పెట్టుటకుగాను హెచ్చువైకము నియ్యగలవా రనేకులు లేరు. అట్టివా రెవ్వరైనను న్నయెడల, ఈ దేశపు ఫ్యాక్టరీలు తృప్తికరముగ సామాన్యముగ పని చేయవచ్చును, నారు ముందంజవేయబోరు. విలిభిత్తులందుగల గాజాలలితప్రసాదగారికర్మాగారమున నూరుమణుగుల చెఱుకు నుండి 7½ మణుగుల చక్కెరచేయబడెనని వింటిని. మూడు రోకండ్లమధ్యచెఱుకునిచ్చి గసమును పిండు పద్ధతిక్రింద నూరు మణుగులచెఱుకునుండి రూపాయి 62½ మణుగులరసము తీయవచ్చును. నాస్వంతికర్మాగారమునందు 100 మణుగుల చెఱుకుతో 5½ మణుగులచక్కెర చేయుగలిగితిని. పిలిభిత్ కర్మాగారమున నూరుమణుగులచెఱుకునుండి 80 మణుగులరసముతీసినట్లు చెప్పబడుచున్నది. కాబట్టి, సప్తముకలుగుట రసమును కాదుటలో కాదుగాని, రసమును తీయుటలోనేయుని మైయంశములవలన విశదమగుచున్నది. కనుక, 100 మణుగులచెఱుకుకు నాచిన్నపరిశ్రమకాలలోగూడ నియమించు రాజాగారిపెద్ద పరిశ్రమకాలయందంత చక్కెరయె లభించుచున్నది. రోజుకు 800 మణుగులచెఱుకును పిండిగ్గి సముత్పత్తుగల ఒక మిల్లును, పరస్పరసహకారపరపత్తిపద్ధతిమీద, ప్రతిగామము నందును ప్రదేశపెట్టబడినయెడల, రసములో నష్టముకలుగకుండ వచ్చునని తలచెదను. పంచదార పరిశ్రమకాలలందు, ఇప్పుడు జరుగుచుండుపనిని గమనింతుము. రాజాగారి కర్మాగారమున చేయుంబచ్చు పనిచేయుదురు; రోజుకు 200 మణుగుల చక్కెర చేయబడుచున్నది. నాకర్మాగారమున పగటిపూట మాత్రమే పని; రోజుకు 40 మణుగుల చక్కెర చేయబడుచున్నది. అనగా, రాజాగారికర్మాగారములో, 5 మణుగుల చక్కెరచేయబడుచుండ, నాపరిశ్రమ కాలలో 2 మణుగులు చేయబడునటులవివర్షింపడెను. యంత్రములఖర్చుంతయోమాచితిరా? వారికి ఆసేక లక్షలు; నాది మైసపెట్టినటుల నాలుగువేలు రూపాయలే. మైయంశముల బాలోబించినయెడల, దొరతనము వారు హాజీపద్ధతిని పనేను చేయుటనుమాని పెద్దఫ్యాక్టరీపద్ధతికి మరలుట ఇప్పటినితిలో తగవుకాదని తలచెదను. ఈక్రొత్త పద్ధతి రయితులకుగాని, చక్కెరవస్త్రకులకుగాని ఉపయోగకారిగనుండనోందు. ధనవంతులగు వికోపియెక్ స్టాంటులకును, ఫ్యాక్టరీస్వంత వారు లభింతు ను మా త్రిము లాభముగ

నంద వచ్చును. వారే దొరతనమువారికి సలహానిచ్చినచేప్పబడుచున్నది యుద్ధముకల నిపుడు సమకూరియంగు సమకూరము కద్దిరియంగు పరుపబడు నిమిత్తము దొరతనమువారు నాకుంటలె చక్కెరవస్త్రకులయం త్రసహదాయమును బాడుగతో నెలకొని కట్టవలగొనను ఏర్పాటుకొ, ఇప్పుచి, పనిజరుగుటకుగూడ కొంతకాల ధనము నియ్యగలయె:ని ప్రార్థించుచున్నాను. ఇటులచేయని యెడల, ఈసంస్కారమున చక్కెరకు మారుగ బెల్లము విశేషముగ చేరుదును. జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా, ఈదేశములనుండి చక్కెరఇచ్చుట దిగుమతిచేయుట అగిపోయెను; మొరిషసు, జావా ఈదేశముండి చక్కెర యూనైటెడ్ గాజ్యమునకు పంపబడుచున్నది. కాబట్టి, చక్కెరను ఇచ్చటనే చేసికొనవలసి యున్నది. చక్కెరచెలయు నాచాటిక హెచ్చుచున్నది. కాని, ద్రవ్యాభావమువలన, చక్కెరవస్త్రకులు తాముమామూలుగ కొను రసములో సగము రసముకూడ కొనుటలేదు. కాబట్టి, అప్పుడు పోని రసమును వైకులు విశిలేక తామేకాచి, బెల్లము చేయవలసి యున్నది.

విలేఖకుల ప్రకటన.
తేతలిపీరి రెడ్డిగారు:— మీపురపాలక సంఘమునకు వ్రాయుదు.
భట్టిప్రోలు నారాయణస్వామిగారు:— ప్రకటింపబడజాలదు.

వృత్తాంత లేఖలు.
కికింద్రాబాదు వార్తలు.
(గ్వంటు విలేజరి యుద్ధముండి)
ఒకనూతన ఆత్మహత్య.

కికింద్రాబాదు డిసెంబరు 18:—ఇచ్చట గతముగళ వారమునాడు రైల్వే ఆడిట్ అఫీసులో 50 రూపాయల యుద్ధోగములో నుండిన రాసుకేంద్రరావు అను సుమారు 80 సంవత్సరముల వయస్సుగల మార్ధ్వ బ్రాహ్మణుడు మిక్కిలి ఘోరముగా ఆత్మహత్య గావించికొనినాడు. ఈ ఘోరకృత్యమునకు గారణమేమియో యెవ్వరును చివరకు వీరి తల్లి తోడులును నిరూపింపజాల కున్నారు. పురమునకొక మైలు దూరమునంగల చిన్నిలిప్పమీద నొకబండకు యింటినుండికొని పోయిన చేద్రాడుచే నుతీసికొని చనిపోయెను. ఈ ప్రదేశము మిక్కిలి కనుచాయా నున్న యువ యాకృత్యము రెండుదిన ములవరకు కనుగొనబడలేదు. చివరకుశవముపై మూగుచుండిన గ్రద్దలకావల సమాహముచే, సందేహింపబడి, కొందరుపైని కులచే(సోల్లగులచే)కనిపెట్టబడి పోలీసువానికి తెలియజేయబడెను. చొక్కాయ లేబులోని యొక కాగితములో “ఈనాకృత్యమునుబట్టి నాస్వభావమును లోకము గ్రహించుగాక” యని వ్రాసియుండెట బహుశ: యానిర్భాగ్యుడు న్యాదధినిలో నీకార్యమును చేసియుండవోలు.

కాలమానము.
కికింద్రాబాదు డిసెంబరు 18:—ఇటీవల చలికొంచెము తగ్గి లిగి నిన్ను నేడు తీవ్రతగన్నియ చున్నది. మొత్తముమీద యీసంవత్సరము వానలధికముగా గురిసియున్నందున చలికడచినరెండుమాడుసంవత్సరములకంటె తక్కువయని చెప్పవచ్చును. ప్రస్తుతముక్కువక్కుడ కొంతకడ చలిజ్వరములు కన్పడు చున్నవి.

శ్రీనివాసుగారికి మరణజనము.
గతముధవారమునాడు శ్రీనివాసుగారికి మరియొకకుమారుడు జననమొందెనని తెలుపుటకు మిక్కిలి సంతోషమగుచున్నయది. శ్రీవారికి యీకుమారుడు 16 వ.సంతానము. గురువారమునాడు కొన్ని మొగలాయి కచేరీలు యాకారణముచే మూయబడినవి. హయద్రాబాదు ముఖ్యమంత్రిగారైన నవాజ్ సాలావ్జంగ్ బహమార్ గారికి ఆరుమాసములు సెలవొసంగి, మంత్రికార్యమును తామే నిర్వహించునట్లు శ్రీనివాసుగారు ఏర్పాటు చేసినారు. ఇదికొంతవర కనుమానములను వివిధాభిప్రాయములను తావొసంగునదై కది. మైయేర్పాటు మిక్కిలి యాశ్చర్య జనకముగా ఎ కా యె కి ప్రకటింపబడినది. ఈవిషయమై యెవ్వరు ననుకొనవలెదను. ఇంతగొప్ప మార్పులను గురించి ముందుగా ప్రతీతులు జనలమనంబుల నాయశ్చర్యచుట జేయము.



ఆంధ్రపత్రిక

1914 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 22 వ తేది
మంగళవారము.

ఉప్పు.

నిరుపేదయగు బిచ్చపువాడు మొదలు కోటి శ్వరుండగు విశ్వరూపంతుని వరకును మనదేశమున ముఖ్యముగా భోజన సామగ్రియందొక్క పూట యైనను లేక జరుపుకొనలేని వస్తువు ఉప్పు. ఇది సర్వ సామాన్యమగుటచేతను దీనివలయుమిక్కిలితక్కువ యగుటచేతను సాధారణముగా దీని విషయమును ఎవ్వరూ ప్రస్తావించుటలేదు. కాని ఇది ప్రత్యేకముగా వ్యాపారస్థావ్య మగుట చేతను దీనిని సిద్ధము చేయుటలో న్యయము మిక్కిలి తక్కువ యగుటచేతను రుచులలో నెల్లరుచియై బీదవాని గంజిలో నాప్యాయమానమగు ననుచు మగుట చేతను దీనిని నాధ్యక్షులంతవరకు నగ్గున చేసిన యెడల బీదవాడలు తమకు తెలియకయే యెక్కువ యనయోగించుకొని సాఖ్యపడ గలరని యెంచి బహుకాలముగా మన నాయకులు అందులో లోక మాన్య గోక లేగారు ప్రభుత్వమువారికి పలుమారు చెప్పి చెప్పి దీనివలను తగ్గింపింప ననేక ప్రయత్నములు చేసి సఫలమనరథులయ్యున్నారు. ఈదేశము నందనేకములగు పన్నులున్నవి. అన్ని పన్నులను అందరును ఇచ్చుటలేదు. భూస్వాములు భూమికిస్తూ చెల్లించుచున్నారు. వర్తకులు ఉద్యోగస్థులు ఇన్ కముటాక్సు చెల్లించుచున్నారు. క్రొగుబోతులు మత్తు పదార్థములవీడి సుంకములు చెల్లించుచున్నారు. ఈ విధముగా పలువురు పలురీతుల పన్నులను ప్రభుత్వమువారికి నిచ్చుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వమువారికి సర్వజనులను మిక్కిలి బీదవాడు మొదలుగ నిచ్చుపన్నుకటి యుండవలయునుగాదా. అట్టిదొకటి మనదేశమున కలదా యనిన నది ఈయప్పునకు సంబంధించినది. కొద్ది గనో గొప్పగనో ప్రతివాడును ఉప్పు నుపయోగించి తీరవలయును. అది ద్రవ్యమియ్యక రాదు. అవ్యాపార మంతయు ప్రభుత్వమువారిది. దాని కగుకర్ష పోగామిత యంతయు దేశముపై వైచిన పన్నుగా పరిణమించుచున్నది. ఇట్టిపన్నులకు ఆప్రత్యక్షపు పన్నులనిపేరు. ప్రతిమానపు మను తనరాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు తానును సహకారియగు చున్నానని గర్వపడ తగినంత వ్యాప్తి గల ఆప్రత్యక్షపు పన్ను మనదేశమునందలి యప్పుపన్నుతో సమానమైనది మరియొక్కటి లేదు. అంద చేతనే మనదేశీయ మహాసభ ఈ పన్నును పూర్తిగా తీసివేయుట నెప్పుడును చెప్పక క్రమక్రమముగా తగ్గింపించుటకు ప్రయత్నించి నది. 1888 వ సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారికి ద్రవ్యము కావలసివచ్చి ఈపన్నును హెచ్చుచేసి నప్పుడు దేశీయమహాసభ ఖాదించి తగ్గించవలసిన దని వాదించినది. తరువాత క్రమముగా తగ్గించుటకును ఒరిగెనుచేరినది. ఆ ఒరిగెను. ఫలితము 1907-08 ల నుండి బాగుగా కానవచ్చును. 1906

లో మనదేశమున మనుష్యు డొక్కొంటికి నెల వైన ఉప్పు సంవత్సరమునకు 18.05 పౌనులు 1913-14 లో 19.04 పౌనులు. మొత్తపు వెలలలో 1910-11 నుండి కలిగిన తగ్గుదల లిచ్చుచున్నాము. 1910-11 లో 0.3-2.3, 1911-12 లో 0.3-0.7, 1912-13లో 0-2-10.9, 1913-14 లో 0-2-10.6 ఈవెలలనబట్టి చూచిన జిల్లాలలో మునుగు 1912-13 లో రు 1-6-1 లు మొదలు రు 28-0 ల వరకు అమ్మినది 1913-1 లో రు 1-6-3 మొదలు రు 28-0 ల అమ్మినదానినిబట్టిచూచిన 1913-14 లో ముందు సంవత్సరమునకంటే కొంచెము ఉప్పువెల యెక్కువగా నున్నట్లే కనుపించుచున్నది. దీనికి కారణము కడచిన సంవత్సరమున వానలు మెండై ఉత్పత్తి తక్కువ యగుటయే. నిరుడు ఈరాజధానిలోపండింపబడిన యప్పు 9,481,071 మణుగులు 1912-13 లో 13, 86,465 మణుగులు వెనుకటి యెనుసంవత్సరముల దామామ 11,478, 083 మణుగులు. ఇక్కడపండు ఉప్పేగాక మనము ప్రతి సం॥ మును దిగుమతికూడ కొంతచేసికొనుచున్నారము. 1913-14 లో 1, 632, 715 మణుగులు దిగుమతియైనది. ఇదియంతయు బొంబాయినుండి దిగువతి యగుచున్నది. ముఖ్యముగా దత్తరుం డలముల వారును సేలము కోయంబువారు సేలగిరి మండలములవారును నాయువును నుపయోగించుచున్నారు. ఇటీవల మద్రాసు ఉప్పుకూడ నాప్రదేశములలోనికి జొచ్చి నిలచియున్నది. 1913-14 లో మనప్రభుత్వమువారికి ఉప్పుపన్ను మూలముః నికరము 99. 64 లక్షల రూపాయి లాదాయము కలిగినది. 1912-13 లో నట్టి ఆదాయము 96-70 లక్షలే. కడచిన సంవత్సరము ఉత్పత్తి తక్కువ యయ్యెను ఆదాయ మెక్కువయగుటకు మొత్తముమీద కర్షులు తగ్గుటయేయని తెలియుచున్నది. 1912-13 లో మొత్తము వరు ఒడి 100 కి కర్షులు 14.9 గా నుండ 1913-14 లో 12.9 మాత్రమేయై కనిపించుచున్నది. ప్రభుత్వము వారు తాము ఉప్పుపండించుటయేకాక తై సెన్నులు కంట్రాక్టు రులకిచ్చి వారి చేతను పండించుచున్నారు. ఇదివరకు తయారగు చుండిన యప్పులో నీ రెక్కవ నిలుచుటయు అందువలన బరువగుటయు నుండినదట. ఉప్పునందలి సారము కూడ తక్కువగానుండెడిదట. ఇటీవల లయిసెచ్చు దారులకు క్రొత్త పద్ధతులను నేర్పుటచే కొంతఫలము గలిగినదట. ఆ ప్రయోగ మింకన చేయవలసి యున్నారట. ఉప్పుకేసులును 1913-14 లోతగ్గినవి. 1911 లో 255 ను 1912 లో 290 యు సంఖ్యయుండ కడచిన సంవత్సరము 159 మాత్రమే. ఇందులో 84 మాత్రముఃకోర్టుకేక్కినవి. సంవత్సరాదినిరీ కేసులు నిలువ యున్నట్లు లూహించవలసి యున్నది. ఈ 90 దింట 87 కేసులలో ముద్దయిలకు శిక్షయైనదట! ఉప్పు వ్యాపారముతో గూడ ప్రభుత్వము వారుపూచేపల వ్యాపారము నొకటి నెలకొల్పినారు. దానియందు కడచినసంవత్సరమున రు 25, 367లు నష్టములు వచ్చినదట. 1912-13లో ఈనష్టము రు22, 827 లు అనగా ఇప్పటికి నష్టమేయనట. కాని పోయిన సం॥ము మత్స్యముల పట్టు ఋతువు ప్రతికూలమైనది. ఈవ్యాపార మింకను పోయోగా వస్థ యందేయన్నది. పెట్టుపన్ను విషయములు ఈ శాఖకు సంబంధించినవే. ఉప్పురవాణ్యకు ఇతర విధముల కూలి బాగుగా దొరుకుటచేత నివ్యాపారము తగిపోవుచున్నదని తెలియుచున్నది. మొత్తము మీద కడచిన సంవత్సరము మన ప్రభుత్వపు లవణ శాఖాధికారుల కార్యక్రమము సంతృప్తికరమే యని చెప్పవచ్చును.

కడచిన శనివారమునాడు సంద్యాల పుర ప్రజాసంఘపు ప్రధమ సాంవత్సరికోత్సవము జరిగెను. సంద్యాల దత్తమండలములోని కిర్నూలుజిల్లాయందలి పట్టణమనుట మాచదువరులెరుగుదురు. గామోచర్ల రామచంద్రరావుగారచ్చటకు వెళ్లిపైసందస్థానము నగ్రాసనాధిపత్యమువహించిరి. శ్రీయుతచిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము పంతులవారు "విద్యావతులధర్మము" లను విషయమును గురించి హృదయంగమ మగు నుపన్యాస మొసంగిరి. వీరిరవును మహాత్మ్యవమున పురజలు తమ పట్టణమంతట నూరేగించి వీరికి నప్రతిమాన స్వాగతంబిచ్చిరి. సంద్యాల పురమున సభికారము నహించియుండు సభకలెక్టరు నోబుగారును మరి యిద్దరు సాశ్వాత్పరులును సభ సలంకరించుటయేగాక కిర్నూలునుండి రావుబహదూరు ఎన్. వి. నరసింహారావుగారును, మోరాశ్రీ టి చిదంబరరావు గారును గూడ విచ్చేసి యుండిరట. ఈవిధముగా అధికారులు అసభికారులు కిర్నూలు వారు సంద్యాల వారు అందరును సంద్యాల పుర ప్రజా సంఘము పేట ఈ రాజధానిలో నెల్ల వెనుక విడిచి ప్రఖ్యాతి గాంచియుండు కిర్నూలు మండలమున నాంధ్రపుత్రులలో మిక్కిలిపేరుగాంచిన ఇరువురుసమ్మానించియుండుట మిక్కిలి శుభసూచకము. పుర ప్రజాసంఘముయొక్క యభివృద్ధియు బాగుగనగుచున్నదనుటను ఆసంఘపు కార్యనివేదనయేచాటుచున్నది. దత్తరుండలములలో నాంధ్రోద్యమా సక్తికల ప్రదేశములలో సంద్యాల ముఖ్యతమమగుటచేతను ఆపుర ప్రజాకార్యదర్శి గారగు దేశపాండ్య సుబ్బారావుగారును, సహాయకార్యదర్శి గారగు కాదరబాదు నరసింగ రావుగారును నుత్సాహపరులగు యావనలయ్యనంచి కార్యపరులే యగుటచేత నీపుర ప్రజా సంఘాభివృద్ధి చెచ్చెరనగుననియు ఆంధ్రగోకమున నీప్రతిష్ఠాపన దత్తరుండల ప్రాంతములందలి పనికిబలమగు సాయ మొసర్పి గలదనియు నమ్ముటకు సూచన లగుపించుచున్నవి. అచ్చటి యధికారులును మండల నాయకులును నీసంఘపు విషయమున సుముఖులయి యుండుట ప్రశంసనీయము.

అభినవ భీముండనదగు ప్రొఫెసర్ రామమూర్తి నాయకుగారు కడచిన శుక్రవారమునాడు పంజాబునందలి కోనూరున నందిన స్వాగతము సంస్కరణీయము హైందవులును మహాత్మానీయులును సమస్త జాతులవారును మహాత్మాహమును చూపిరి. ఎక్కడ చూచినను జయజయధ్వనులును అశీర్వాదములును వినవచ్చెను. ఆయనపై కురిపింపబడిన పుష్పవర్షమువలన మార్గమంతటను పువ్వుల దుప్పటి పడినట్లు కనుపట్టెను. ఆ మహాత్మానము సందర్శించుటకు వయోవివక్ష లేక ప్రజలనేకులు గవాక్షముల నిండను కవాటములనిండను గుమికూడి యుండిరట! ఈ మహాబలిష్ఠునకు, వీరులకు పుట్టినిల్లగు పంజాబుదేశములో వెళ్లినచోటులం దెల్ల నిర్మితపురాప గౌరవముతోగూడిన స్వాగత మొసంగబడుట కాంధ్రులందఱును గర్వింపదగియున్నది. ఈ నాయకుగారు ప్రభుత్వమువారు సాంగ్రామికోద్యోగముల కన్నులని తీర్చానింపబడిన యాంధ్రనాటికి సంబంధించిన వారే యగుటచే మరల తద్విషయకాధికారులు తమ యభిప్రాయముల విమర్శించుకొందురు గాక యని నమ్ముచున్నాము. నాయకుగారు త్వరలో విజయనగరమునకు వచ్చి లోకోపకారార్థ మొక బహిరంగ పత్రికావనమును నెలకొల్పుదురని తెలుపుచుకొనియు సంతసమగుచున్నది. లోకములో తమశక్తి సామర్థ్యముల వలన విశేషముగ

అంశము దీనివలన 21:— పెట్రోగ్రాఫు:— గుప్త్యము
అధికారబిల్లు. ప్రకటించు చున్నారు:— ఎవరుకై ప్రభు
హక్కు చాలబడి నైపులను చేర్చియున్నారు. ఎక్కడ
మాకును గురుహక్కులకు యాధ్యము జరుగుచున్నది. స్థితిగతులు
మాకును మామగమున్నవి అలాగోను అని గ్రామమువద్దగ
శత్రువులు గాని మారినదవేరి. కాని వాడకు నెట్టిజేత
బడిన. శత్రువులు చాలబడిన వదిలొయిరి కొన్ని సమయ
లలో మేము పిరిగి శత్రువులను చుట్టడించి చాల ఫిరంగులు
ఖయిదీలను పలుకొంటిమి

వైట్స్ గ్రేడు డిసెంబరు 21:—నవ్యనాథికాదు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—మూలా ప్రాంతమునందు జర్మనీలో గానెంబర్ల వరుసలకు పాఠశాలయిరి. విద్యుత్ పర్యవేక్షకున ముఖ్యవిషయమేమియు జరుగ లేదు. కెలీషియా ఆస్ట్రీయనుల ముగ్గురమును మేము పూర్తిగా కనకరించితిమి. ఇటీవలి ప్రయత్నములు చాల అశుభముగ ముగిసినది. దుష్కారముయందు పోరిన ఆస్ట్రీయనుల సైన్యభాగమున. మేమునున్నట్లతో పోడిచిపారవోలితిమి. యే ధర్మమునందు మాకు లై 500 మందిని విడిచి కత్తులు గొయిరి. మేమునుండి ఖయిలీయగ పట్టుకొంటిమి. మట్టిదేనైస్య పంక్తిని కేరించవలెనని ప్రజలుము కోటలోని పై నిటలు మరల ప్రయత్నించుగా మేము వారిని పూర్తిగా ఓడించి విశేష కష్టము కలిగించి కోటలై పునకు తిరిమి వేసితిమి.

మొదలు ముట్టి.

వైట్స్ గ్రేడు డిసెంబరు 22:—ఆస్ట్రీయ మొసెంబరు ప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—నామిట్లు దట్టును నవ్యనాథిక ముందుకు పోవుచున్నాను. కోటలోని నేను ఒక సారి పీరిమిడ పడిన వెంటనే ముందరికి వెళుకం చెలను పగులగొట్టి ఆ ప్రాంతమున కత్తులై పునకు వచ్చిన రక్షక స్థానములు పట్టుకొనబడినవి.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు సుల్తాను గారి తంతివార్త

లండను డిసెంబరు 21:—శ్రీరాజచక్రవర్తి గారు స్నేహపూర్వకముగ పంపిన తంతివార్తకు కృతజ్ఞతను వెల్లడించుచు సుల్తాను హస్సేను గారు తంతివార్తను పంపిరి. శ్రీరాజచక్రవర్తి గారి సదభిప్రాయమును, శ్రీవారి ప్రభుత్వమువారి యొక్క సహాయమును బహుశః కిరించునకు నేనధికానందమును పొందుచుంటినని ఆయన వ్రాసెరి.

సర్ మెక్మిహమ్మద్ గారి నియామకము.

పత్రికాభిప్రాయములు.

అలహాబాదు డిసెంబరు 21:— పయనీరు పత్రికా లండను విశేషముడిట్లు తంతివార్తను వ్రాసెను. ఈజిప్టు దేశమున పాలించుటకు సర్. ఎ. హెచ్. మెక్మిహమ్మద్ గారిని నియమించుట వలన ఈజిప్టునందు ఉద్యోగములో నున్న ఇంగ్లీషువారి కివమానముగాదు. సువర్ణక, సమయోచిత కార్యాచరణము, నిష్ఠాయముగ బాధ్యతను వహించుట—ఈగుణములు సర్ హెన్రీ మెక్మిహమ్మద్ గారు చాల సాగులు గవరచిరి. క్రొమరు కెచెరరు ప్రభువులు పట్టిన మృగమును పీరుగూడ యవలంబించుటకు తగియున్నారు. అని టుయన్సు ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

హైదరాబాద్ ప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—ఈజిప్టులో నుండు బ్రిటిషు ప్రతినిధి గారు సమగ్రముగను మహమ్మదీయ విషయ కానుభవముగలవారునై యుండుటనుభవము. ఇండియా దేశము సర్ మెక్మిహమ్మద్ గారు స్థానమునం దేర్పాటు చేయుటకు నింకొకరు వారకులు కష్టమేయైనను ఈజిప్టు దేశమున నింతకంటె సుమగ్రులు దొరకుట మరల ప్రయత్నము.

సింహాసనాధీశులు.

లండను డిసెంబరు 19:— సుల్తాను హుస్సేను గారి జ్ఞాపక సమయమున చావనకు సహకారిగా నుండుట కొరకు ఆ గాహను గారు పోర్టు సెడ్లకనుకచ్చి యటనుండి కెయి కోటు వెళ్లిరి. కెయి కోట పట్టణము పతాకములచే నలంకరింపబడినది. సుల్తాను గారి ప్రకటనమును ప్రజలు తానుహమ్మతో స్వీకరించిరి. వారు గుంపులు గుంపులు గూడి దానిని చూపుచు చచ్చుచుండిరి. జల్లెటల్లో గూడ నిట్టి యభిప్రాయము యున్నది. దీర్ఘ దర్శులగు వారందరూ గూడ నిజప్రభుత్వమునకు భావిభావముగా కాలము కలుగునని నమ్ముచున్నారు. దీర్ఘత ప్రయత్నముచేసి సత్కర్మని బహుశః కలిగిన సుల్తాను హుస్సేను గారు ప్రభుత్వ కాగలిగినందులకు వారందరు సంతసించుచున్నారు.

ఈజిప్టు ప్రకటనావనరుగారికి

శ్రీరాజచక్రవర్తి గారు కృతజ్ఞమొసంగుట.

లండను డిసెంబరు 19:—నేడు ఇంగ్లండుము రాజవంశినిమున సర్ ఆర్థు మెక్మిహమ్మద్ గారికి శ్రీరాజచక్రవర్తి గారు దగ్గరమొసంగిరి.

సుల్తాను గారి ప్రకటనము.

లండను డిసెంబరు 19:—విద్యార్థిని శోధించి ప్రజల వైతికాధికారికి పాలుపడుగును ప్రజలకు నెమ్మదిగా ద్రవము కలిగించుటకై కర్షణ బూనుటకును నేను ప్రయత్నించెదను.

ఈజిప్టులో నాండ్లములు.

ఈజిప్టులో నాండ్లములు టుండుటకుల కారణమును గూర్చిన యపోహములను తొలగించుటవలన దేశమందలి రాజకీయ సంఘము లన్నియును నేకముఖమున పనిచేయు గలవని చేపట్టెను. కెల్వీను చురున్నానని నుండునాగు ప్రకటించిరి.

ఇటలీ.

క్రిస్టియోనార్లు

లండను డిసెంబరు 21:— శోము 1882 వ సంవత్సరమునందు శోనగ్ల చక్రవర్తి గారిని హత్యచేయుటకు కుట్రపన్నిన బిరుదు చాంతు అనువానిని ఉరితీసి నది నము యొక్క జ్ఞాపకమున ఉరితీయము చేయుటకు నిశ్చయించినను 100 సభలు ఇటలీ దేశమునందంతటను జరిగినవి—కొన్నిచోట్ల అల్లరిజరుగకుండ చేయుటకును, ఆస్ట్రీయను వారలకు కేవలము విరోధముగ అన్నిచోట్లనుజరుపబడిన యాసభలలో యెక్కువ కలరమును కలిగించినట్లొన్నిటిని చెదరగొట్టుటకును, పోలీసువారుచాల ప్రయత్నములు చేసిరి. రోములో జరిగిన ఒక సభలో నాగరకణకు విరుద్ధముగ జర్మనీయు ఆస్ట్రీయనులను చేయుచున్న నేరములకు వారిని నిందించుచు సివారుకోలాహలెన్ని అను రాజ్యాంగ సభాసభ్యుడు ఉపన్యసించెను. రిక్టోయిటి, గారి బాల్మీగార్లుగూడ ముచ్చటించుచు వాలంటీరులను చేర్చుటకు సంఘములను యేర్పర్చవలెనని నుడిచిరి. ఇటలీ యువేయదేశముల కిదివరకును సంబంధము బలపడుటకుగాను ఉభయదేశములవారు చేసిన సంఘము ఒకటి రోములో యేర్పర్చబడినది.

ఇటలీవారి యుత్సాహము.

రోము. డిసెంబరు 21:— ఒబరుదాంతు జ్ఞాపకము జరిగిన యుత్సవములను నిజమందు ఇటలీ వారు యుద్ధమున శోక్యము బుచ్చుకొనవలసినదని జనులు ఉత్సాహమును గవరచిరి.

చీనా

హాంకాంగులోని జర్మను ఖయిట్లు.

లండను డిసెంబరు 19:—హాంకాంగులో ఖయిట్లుగా పట్టుకొనబడిన జర్మనుల నచటి యుద్ధోగ్యుల లవాదరణచే యుచున్నారని జర్మనులు వదలివుట్టించుటవలన హాంకాంగు గాని హాంకాంగు గవర్నరుగారికి వ్రాసిరి. ఇండోమీయు నిజములేదని గవర్నరుగారు తెలియరచిరి ఈ విషయమును ఆమెరికా రాజుబారి గూడ విచారించి ఇండోమీయు సత్యము చేసినయినను, ఈ విషయమును జర్మనుల కెరింపవలెననియును ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము వారికి వ్రాసిరి జవాను.

రక్షక సంయన్యమునకు సామ్యుచిచ్చు.

బోకియా డిసెంబరు 21:—జపాను చక్రవర్తి గారును చక్రవర్తిని గారును 20 వేల సానులను రక్షక సంయన్యమునకు నిచ్చిరి. జపాను చక్రవర్తి గారు రక్షక సంయన్యమును గౌరవించుట కిదియే ప్రథమము.

ఆస్ట్రీయా

హాంకేరివారి యసంతృప్తి.

టిస్టా ప్రభువు గారి ప్రసంగము. బాహోరు డిసెంబరు 21:— సివిల్ అండు మిటెరి గజెట్టులోని ప్రకటనను లండను డిసెంబరు 19:—హాంకేరి హాంకేరి ప్రభువులపడిన యొక బాబువందిట్లున్నది. హాంకేరి దేశముపై నున్నావారు పడుచుండుటెంత ముఖ్యమో నైసికో ద్యోగియును గవనింపకపోవడమో హాంకేరివారు స్వంతము వహించి యితర ప్రదేశములందు పోరులన్నియందీన హాంకేరి వైసికులను తమ గృహముల గాపాడకొనుటకు సహజము జేయుదురు. హాంకేరి స్వాంత్ర్యదేశము. హాంకేరి వారు స్వంత ప్రదేశముగ కార్యనిర్వహణము జేయగలరు. యుద్ధప్రకటనము నాడు చూపిన యుద్ధాసమునకంటె నీ ప్రసంగముయమున నెమ్మడు యుద్ధాసమున జూపిరి. టిస్టా ప్రభువు 19-వ చక్రవర్తి గారు కలిపించి యీ ప్రసంగమునకు ముగిసిన యసంతృప్తి బెలియబరచిరి గాని టిస్టా ప్రభువు గారప్పించిన రాజీనామాను అంగీకరించలేదు.

జర్మనీ

జర్మనీవారికి ముందు గుండు సాయము లేక పోవుట.

లాహోరు డిసెంబరు 21:— జర్మనీవారి కిక పక్ష భదినములకు సరిపోవు తూటాముత్రమే యున్నవనియు వీరిని

తయారు జేయుటకు గావలసిన రాగి దొరకుట లేదనియు నైసికో విషయముల తెలిసినవారిలో నొక గొప్పవారివలన తెలియుచున్నదని కోనెక్ హోనెలాని విశేషము వ్రాయుచున్నాడు. ఇంతవరకు దొంగతనముగ సంపాదించగలిగిన రాగి జమా స్వల్పము. అని సివిల్ అండు మిటెరి గజెట్టునకు తంతి వచ్చిరి.

జర్మనీవారి సాకాశార్థనము.

ఆమెరికా పత్రికాభిప్రాయము.

లండను డిసెంబరు 19:—హ్యూయార్కు—ఈవెరింగు మెయిలు ప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. ఇంగ్లీషువారి తూర్పు తీరపు పట్టణములపై ఫిరంగుల వారు జేయుటవలన జర్మనీవారు తమ ప్రతిష్ఠకు భంగము కలుగజేసికొనినారు. ఈకార్యము యుద్ధస్వాభావికముగాక కేవల హింసాపరత్వముగ నున్నది.

జర్మనీ చక్రవర్తి గారు స్వస్థత నొందుట.

లండను డిసెంబరు 21:—జర్మనీ చక్రవర్తి గారు పూర్తిగా స్వస్థులయిరి. వారు నేనామఖమునకు వచ్చిరి.

జర్మనీవారి జాగ్రత్త.

పారిసు డిసెంబరు 21:—ఫ్రీడ్ రిక్ మెథెన్ వైమానికులు బాంబులు వేసినది లగాయకుగాని యెడలలో నొక్కవైసను యివలకు రాతేదు. ఇంకొక సారి నిట్టిది కల్గింపజండుటకై కట్టుపాలు లనేకములు చేయబడినవి. అని టెలిగ్రానుండి తంతివచ్చెను.

జర్మనీవారి మర్యాద.

లండను. డిసెంబరు 21:— జర్మనీవారి వైమానికులిద్దరు డెక్ కెర్నల్ ప్రయత్నములను వేసిరి. వీరియందు ఒక జర్మనీ వారి జనరల్ గారి కుమారుని మృత్యు కేవలము గూర్చి కనుగొనవలసినదనియు, తాముపట్టుకొనిన ఫ్రెంచివైమానికుని గూర్చియు, వ్రాయబడినది. ఇంతేగాక వారు క్రీస్తుజన్మదినోత్సవ సందర్భమున ఫ్రెంచివైమానికుల నభినందించిరి.

జర్మనీవారి క్రొత్త సబుమెరైనులు.

ఆమెరికా విశేషముకు తెలిపిన సంగతులు

లండను డిసెంబరు 21:—జర్మనీవారి కీ నాకాశాయములో నొకడికమున తానుమాచిన సంగతులను గురించి వర్ణించుచు ఆమెరికా దేశపు విశేషముడికట్టి న్యూయార్కు పట్టణమునకు తంతివార్తను పంపుచున్నాడు:—జర్మను లిప్పుడు క్రొత్తగ పెద్ద పెద్ద సబుమెరైనులను నిర్మించుచున్నారు. ఇవి బాగుగా పనిచేయుగలవి వీరికి చాల నమ్మకమున్నది. నాకాశాయధము చేయునైకులు నాకాశాయములో ఫిరంగులను ప్రేల్చు విషయమున దిశమునకు ఆయిదుగంటలు తిరిగితు చేయబడుచున్నాడు. మాడు మాసములకు తయారు కావలసిన ఓడలను సిద్ధము చేయుటకు నాకా విర్యానిష్ఠా నముగంరు 11 వేలమంది రాత్రింబగళ్లు పనిచేయుచున్నారు. ఆయినప్పటికి జర్మనులంత అధికోత్సాహముతో లేరు.

బొంబాయి.

గవర్నరు మెంటు భవనమున విందు

బొంబాయి డిసెంబరు 21:— అన్ని లెగల వారలలోను ఆహ్వానింపబడినవారు చాలమంది ప్రభువులను కొంతమంది. శ్రీరాజునకూడ కలిసి ప్రభువులగువారు సుమారు 900 మంది కడచిన శనివారమునాడు గవర్నరు మెంటుభవనమున సమావేశమయిరి. ఆసమయమునందు డెల్లింగ్ యను ప్రభువు గారు కాడలు గారికి, మెనూయెట్టుగారికిని, సి. వి. ఇ. బెరదచిప్పాములకు టి. పి. మాలి గారికి ఇ. తద్వాలు కన్యగారికిని అసిస్టెంటు సర్జన జెనుగారికిని కెయిబరీ హి. చువలేకములను, ఆర్. మెక్ టెరు గారికి పోలీసు పతకమును ఒసంగిరి. తివాను బహద్రు గాడ్సే ఖాను బహద్రు అంకేనురాయ, రావుబహద్రు తాల్వోగావు బహద్రు మున్నగు గాల్గురు ఆయాభిరుదములతో చేరి చిహ్నములను సందర్శన ఒసంగిరి.

జి. కే. మైకువారి ఆస్పత్రిలు.

బొంబాయి డిసెంబరు 21:— లిప్తముక కంఠివారు కాంప్లెట్ యేర్పరచిన, వర్తక స్థానమునకు పేరుకనోల్లరు ఉద్యోగముచేసిన జి. కే. మైకువారు మేజిస్ట్రేటుగండి కంపెనీ వారి తాలూకు రి:45 రూపాయలను అలహాబాదునునకు నాగపురము జిల్లా జడ్జి గారు ఆయనకు రి: 9 లల కలిగిన ఖయిదు విధించిరి. దానినిద వైకుగాను నైకోర్టులో అప్పిలు చేసి కొనిరి. దీని ముఖ్య విశేష మేమనగా యిదివర కొక

అలహాబాదు డిసెంబరు 22:—ఆదివారమునాడు సంత
యుక్తవాక్యముల దెల్పే సేంబు గవర్నరుగారు ఆలహాబాదు
లోనియొక పాస్టరును కలవరించిరి. ఆ పాస్టరు బీరిక స్వామి
గత మొసగ బడినది. సోమవారము ఉదయమున పురపాలక సంఘమువారు స్వామిగతపద్ర
ముగొప్పించుచు స్థానికవిషయములలో నవసరమైనవానినిగూర్చి
విన్నవించిరి. అందు ముఖ్యముగ పంపినట్టి కనకవి వాగు
చేయుటనుగూర్చి విన్నవించగా, దెల్పే సేంబు గవర్నరు ఆమె
కులముగ ప్రత్యక్షుడమిచ్చిరి. మధ్యాహ్నము సర జేమ్సు
మెస్తరుగారును, మెస్తరు ప్రభ్యాయు దాతీయా సహావాసు
గారి కోటకు వెలిరి.

జూలై

I

ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికా పరిశోధన.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికా పరిశోధన!

ఎల్లరకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికా పరిశోధన, తమ దైనందిక ప్రతిభా రాజులును రానుండు నూతన కర్తవ్యారంభమునందీ చందా మూలము, పదునైదు రూపాయలు నిర్ణయించెదమని ప్రతిభా ముఖంబున వాకొన నడుపుట మనయెల్లరకు విధితములే! ఈ ప్రతిభా కర్తవ్యము తెలుపడకమునుపు, నీ ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికా పరిశోధనను జోక్యమునకు తెచ్చిపెట్టక నైనను గాంచివారము కాముకదా! అట్టిపట్టులో నీ ప్రతిభా కర్తవ్యము బొంబయినగరములో వారప్రతికగా, తెలుగునకు నుండి నీ ప్రతిభా సుపాదకుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికా పరిశోధనకు చెప్పి పురకజేయి బహు వ్యయప్రయాసల నొచ్చి నీ ప్రతిభా కర్తవ్యము తెలుపడనేసినందులకు వారికి మనమెంతయు కృతజ్ఞులము. కొన్ని ఆంగ్ల పత్రికలలో వారమునకు ముద్రాపత్రము ప్రచురింపబడు (Tri-weekly) పత్రికకు సహితము పదునైదు రూపాయలు చందానిచ్చుచుండగా, చాలవ్యయముచేసి, ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికకు పాటుపడు నీ ప్రతిభా కర్తవ్యము సంతచందానిచ్చు లేరనుటకు నేరికి నోరాదు! ఎప్పుడు నీ ప్రతిభా కర్తవ్యమునకు ఆంగ్ల పత్రికకు వింతిస్తున్న ప్రచందా కలదా! ఎప్పుడు తెలుగు భాషలో విపుల ముగా నెప్పటికప్పుడు ప్రస్తుతకాలావస్థలు అందిచ్చు ప్రతిక నింక నేరైనను ఉన్నదా! కాన నీ ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికా పరిశోధన లాగా! ఈ ప్రతిక నై ఆదినండితం చూపుచున్న అభిమానము ను ఆంగ్ల ప్రతికకు వృద్ధి చేయును. మీ మిత్రులను నీ ప్రతికకు చందాదాతలుగా చేరుటకు ప్రతిజ్ఞును. అందరు సోక్కి పట్టిన నీ ప్రతికను నభివృద్ధి చేయుటకు సుపాదకుని ప్రార్థింపుడు. చిరకాలము నీ ప్రతిక తెలుగునాడునందీ జేతుని పులింపుడు.

కాకు, రామిరెడ్డి

కాకుటూరు. నుండర రామిరెడ్డి.

[ఇట్టి ముద్రాపత్రములకు నీ ప్రతిభా కర్తవ్యము వచ్చుచున్నది. నేడు వెళ్లాల నుబ్బయ్యగారు నూకొననుండి ఇట్టి ముద్రాపత్రమును ప్రాపించారు. మాకుండు వరకునుండులయి పీఠం వరకును ప్రోత్సహించు చున్నందులకు మిక్కిలి కృతజ్ఞులము. మాచందా దారుల ప్రోత్సహనముచే మేము మా ప్రతిభా నిర్వహణముగా జరిపి మా చేసిన సేవ కేయగలవని వ్యభిచారముగా నమ్ముచున్నాము. సుపాదకుడు.]

II

విభవానివాహ విషయ నాస్తికదుర్మ ప్రభుత్వము ఆయా.

విభవానివాహ విషయ నాస్తికదుర్మ ప్రభుత్వము ఆయా నామంతరముగల "విభవానివాహ కృత విభవానివాహ దుర్మహా గ్రంథాంధకరం" అనుగ్రంథమును చూచుభాగ్యము నాటిటిను సుప్రాప్తించినది. దానిని నియోగమున ప్రతిష్ఠాపకులకు శ్రీమంధిరాజు లక్ష్మీనారాయణ దీక్షితులవారు విరచించిరి. అందు విభవానివాహ మతాస్త్రీయముని చెప్పబడిన గాక రజస్వలాకూర్వము కర్మవృత్తా ద్యాపత్నంబునకు నందు స్త్రీలకు పురుషాదులు చేయవచ్చుననియు చెప్పబడియున్నది. స్త్రీకి వివాహముయినప్పటికిని రజస్వలాకూర్వమునను ఆశ్రమోపాసా నుండుననియు అట్టి స్త్రీయందు కన్యాత్వము గోళముగా నుండుననియును, ఆమెకు భర్తవృత్తమును నప్పటికిని రజస్వలానంతరముగాని విభవమును సుభిక్షులైనదియును, ఆమె పురుషావాస్థానియును ఆమెకు పిత్రులు యశాధిధిని వివాహము చేయవచ్చుననియును, ఆమెకు పుట్టిక బిడ్డలు జన్మించి యగుదుననియును, ప్రకృతమునను నాచరింపబడక పోయినది మాత్రమున కాస్త్రవిహితముల త్యజింపబడవలసినవి గాననియును, శ్రీదీక్షితులవారు సకాస్త్రముగ రూఢిపరచి యున్నారు. శ్రీదీక్షితులవారి సిద్ధాంతము యుక్తియుక్తముగాను కాస్త్రసమ్మతముగాను, మితిమీరిన సంస్కరణముగాను ఉన్నది. శ్రీదీక్షితులవారి తీర్మానమును తన్మతా కలంకములకు లక్ష్యములకు శ్రీనియోగ మహాశయల దగు శరపా నహించి తదాచారము నలంబించి కాచువారికి నోడ్వకుదురని నమ్ముచున్నాను. శ్రీదీక్షితులవారి తీర్మానమును గ్రహింప జాలని నియోగము అందుకు వారికిగల కారణములను ప్రతికా మూలమున వెల్లడించి అస్మదాది పాపకులకును మతావలంబనము భ్రమప్రమాద జనకమయ్యి నేని దాని నివారించు వెంటు రని మానేకవిధముల ప్రార్థియచున్నాను.

నియోగి.

విభవానివాహ విషయ నాస్తికదుర్మ ప్రభుత్వము ఆయా.

ఆయా.

మాగ్గర బహుళ ఆమావాస్యనాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు కొత్తాయలలో ధర్మకర్తలు సభచేరిరి. కొన్ని సమచారములు విచారణ జరిగిన తరువాత సురేంద్ర గుమాస్తాదేవి రేపుసంక్రాంతి ఉత్సవములకు ఉరగింపుకై భోగము మేళము పెట్టుట నాకు యిష్టములేదు అని చెప్పిరి. తరువాత మేజా టిటి విచారించుటకు మీ అభిప్రాయము చెప్పండి సభికుల నడిగిరి. దైత్యకాన్యకెన్నకు పెట్టిరి గారును మునిసిపల్ కౌన్సిలరు గారును అగు కందుల రామయ్యగారు మేళము పెట్టుట నాకిష్టముని నెలవిచ్చిరి. తరువాత గ్రంథిరాంబాట్లగారు చుండూరి కాన్పులుగారు, కంకపాటి సుబ్బయ్యగారు, మరెవరైనా పూర్వయ్యగారు, మానేళ్లి సూర్యవారాయణగారు, కొత్తమాను శ్రీరాములుగారు వస్తరాలు ఏకగ్రీవముగా మేళము పెట్టుటకు తమ సమ్మతి తెలియపరిచిరి. ఈ ధర్మకర్తలు అందరు వెళ్లవనవ్యులు, గొప్పవర్తకులు, అగ్రవైశ్య శిఖామణులు, భక్తిపరాయణులు. వీరి నిరంతర క్షేత్రంబు యాదేవాలయము చాల కృత్రిమికి లేచినది. ఇట్లు జరిపియు నీదేవాలయము సామ్యుదేవిద్యాకృష్ణధీరమగు నేదపాతకాలకుగాని, లేనియెడల పండుగదినములలో భజనలు, హరికథలు మొదలగు పరోపకార కార్యములకు నుపయోగించక, పవిత్రమైన దేవాలయములో దేవునియెడల దుర్మార్గప్రవర్తనల, అపవిత్రపు స్త్రీలచే, దుర్మార్గబోధితులను వలపుకొల్పి సంసారములను పాదుచేయు పాటలుపాడు భోగమువాండ్రకు ఖర్చు పెట్టుట సరికాదు. దేవాలయములకును, బజారులలో మాత్రమే వస్తువును దేవుని దగ్గరము నిమిత్తము భక్తులను, పవిత్ర స్త్రీ పురుషులను వచ్చుచుండును. దేవునిదగ్గరమునల సర్వార్థులకుటకు బహు యాపాటలవల్ల దుర్మార్గు లగుటకు హేతువులు కనిపించుచున్నవి. దేవుని సామ్యు కర్మక భోగమువారికి ఉపయోగించవలసిన కొరిక యొప్పుయెడల వారి ముగిడ్డలకు విద్యచెప్పించి వారి కులమును పవిత్రపరుచుచుండుగాక. కనుక దయయించి మేళము మాన్పించి హరికథలు చెప్పించుటకు ప్రార్థించుచున్నాడు. అధికార మున్నందుకు ధర్మపుసామ్యుమంచి యుపయోగముచేసి క్షేత్ర బడయుదురుగాక.

సంఘాభిమాని.

III

బరంపురములోని మతకర్తలు

కచ్చేరి కట్టుట.

ఆయా.

శ్రీమత వాగంటి సాంబశివరావు పంతులుగారు మున్న మొన్ననే, లండన్ పట్టణములో బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. డి. బారిష్టరు, ఈ న్నగు పట్టణముల బడసి, యటనుండి, ఆమెరికా దేశముకాచి వచ్చిన భూపదక్షకణ (Globe Trotter) ఈయన అటనుండివచ్చిన తరువాత, ఎల్లారిలోని కొలచలం ప్రసిద్ధులరావు పంతులుగారి కుమార్తె శ్రీమతి సునందమ్మగారిని వివాహమాడిన ప్రత్యక్షసంస్కర్త. ఈతని వివాహ మైనతరువాత, ఆతడు చేసికొనినది రజస్వలానంతర వివాహముని తెలిసియె, తెలియకయె, కొందరాతనిపండ్లని భోజనము చేసిరి ఆతరువాత వాతంతో భోజనము చేసిన బ్రాహ్మణులను, తిండివములకుగాని, శుభములకుగాని, తయారయి పలు చుకొనిపోవు ప్రతివాదిని, ఛాందసపత్నియనా రాంకీచేయ జొచ్చిరి. అంతిమము సుఖ్య క్రమక్రమముగా వృద్ధియై రెండుపక్షములను, సంఖ్యలో సమానమై పోయినది. వీరు వారి "కాంక్ష" ముగిసిన, వారు లేరులేరు. మిగతాంక్ష యుజ్జించిరి. ఇది భావియాంక్షోన్నతికి శుభిమానక మేకదా? ఇదియట్లుండగా కొలది నెలలక్రిందట మాయూరికి సమీపమున నున్న నుకుండా గ్రామములో నేడో సందర్భమున నొకసంతర్పణ జరిగెడి. దాని కందరితోపాటాకడు గూడ లిలుగుటచే. వాడచ్చటికే తక్కినవారందరను, ఈతడాంక్ష జేయబడినాడని యల్లరిజేయసాగిరి. అది, మాటలనుండి తెల్లకు పరిణమించి, దెబ్బలాటకు దిగి, పాపమీతడు వెడలగొట్టబడెను.

తరువాతనీతడు వైకవచ్చి గృహమునకుపోయి, కొలది దినములపిమ్మట తన కుమార్తెదజరిగెట్లు నుమారు 15 మంది వై దావాలెచ్చెను. ఈదావా, సామ్యుకొరకుగాని శిశుకొరకుగాని లేదలేదు. సంస్కరణమే విజయమందగలదా, ఛాందసత్వమే నెలవగలదో కొలది దినములలోనే నాడగలము.

సంస్కర్తలపక్షమున, గంభీర హింసాసంఘటనసంస్కరణ సభాభ్యుదయము ము|| రా|| రా|| వ్యాయపతి రామానుజస్వామి పంతులుగారును, తిన్నంభుకార్యదర్శులగు శ్రీయంత కోపానగం రామమూర్తిపంతులుగారును, గాది రాఘవరావు

పంతులుగారును, కరమాని శేంకటకోగయ్య పంతులుగారును,

వాగంటి సాంబశివరావుగారును, వశిష్ట.

ఈవ్యాజ్యము కొలదిదినములలో పరిష్కరింపబడ నీన్నది. పర్యవసానము ముందుచేరినెదక.

బరంపురం, ముద్దూరు సూర్యనారాయణరావు.

IV

గోదావరిజిల్లావంటలు.

ఆమలాపురముతాలూకాలోని మెరకమెరుకు.

ఆయా.

ఆమలాపురముతాలూకాలోని తొత్తరమాడివస్తరా గ్రామములు బ్యాంకికొనువనచేయున్న మెరకమెరుకు ఆయియున్నది. ఆ గ్రామములభూములు కాణన నీటిమట్టుమకంకై మెరకగనుండుభూములగుటచేత బ్యాంకికాణనలోనినీరుభూములలోనికి పారుదలగా ప్రవహించనందున పల్లపుసాగుబడి చేసికొనటకు వీలులేక మెరకసాగుచేసికొని సదరు సస్యములకు అవసరమగునపుడు బ్యాంకికాణననీరు తూరలగుండు భూములలోనికి తెచ్చుకొని అక్కడనుంచి గూడలవగయిగాచేత తోడుకొని చిరకాలమునుండి బ్యాంకికాణననుండి నీరు ప్రతి సంవత్సరము ఉపయోగించుకొనుచున్నారు. అందువల్ల సర్కారువారికి కొంత నీటిపన్ను కూడ వచ్చుచున్నది. ఈ మెరకమెరుకులకు నీటిసదుపాయముకొరకు పూర్వము బ్యాంకికాణనకు కాళ్ళనూరలు ఉండెడివి. ఈవర్ష కాలుదిన కాలుంట్లు తనికోలో సదరు కాళ్ళనూరలు తగ్గించి ప్రతిసంవత్సరము రెండవంట రోజులలో నూర 1-3 గు 20 లు చొచ్చిడిపో జిల్లుపుచ్చుకొని తెంపారితూరలు యిప్పించవలసినదిగా యేర్పాటుచేయించి ఆసంగతి 15 మార్చి 1911 సంవత్సరం తేదీగల గోదావరి డిస్ట్రిక్టు సెషియంబయిటలో 2-3 పుటలలో ప్రచురపరచియున్నారు. అప్రకార విధిరకకు ప్రతి సంవత్సరమును తెంపారితూరలు యిప్పించుచున్నారు. అందువలన మెరకసస్యములకు నీటియిబ్బంది కలుగుతుండ వదు పాయము గానుండెడిది. అట్టిసంగతిలో ఈసంవత్సరము సదరు తూరలు దయచేయించవలసినదని శ్రీ గోదావరిజిల్లా కన్సల్టేన్సీడివిజుకు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీయరుగారిని కోరగా తూరలు యియ్యబడవని యాదేశించుటనెలలో యిందార్కు దయచేయించివారు. సదరు భూములలో నీరు అవసరమగు మిగ్గి పొంగోటలవస్తరాలు యిదివరకే అవగానుమారు 4 మాసముల క్రిత మేకొన్ని, దరిమిలను కొన్ని పాగుచేసికొని యున్నారు. సదరు తూరలును గురించియేధమయిన విచారణము చేయించుటకు నీరు కావలసినది వ్యవసాయగారులు కోరినప్పుడు మధ్యకాలములో తూరలు యియ్యబడవని చెప్పట భగ్నముకాదు. మెరక మెరుకులకు గరియైన కన్నములకేక ఫలించుటలేదు. భూములకు చాల మెచ్చుకన్నము చెల్లించవలసివై యున్నది. సాగుదారులకు పంటవడము కలిగినదని నివాసకా ముజరా అయిననులేదు ఇప్పుడు సదరు మెరక సస్యములకు నీరు యియ్యరియెడల మెరుకుచేడిపోయి గయింతుకు చాలవడము సంభవించగలదు. ఇట్టితూరలు యిప్పించుటలలో గట్టుచేడి పోవునటుటకు నూర 1-3 గు 20 లు మొదట డిపోజిట్టుపుచ్చుకొని దేతూర పెట్టుకొనుటకుకాన్డ నుయ్యకొయ్యకొను. సదరు తూరలనీ నీటిపూర్వమువలె నేగట్టుకొనిగానూ చేసినటుటి పిడగియొక దొంగ్గొట్టులకు తృప్తికగముగా పోచినవిదలగాని సదరడిపోజిట్టుసామ్యు వాపసుచేయరు. ఇది కాక యిట్టితూరలు బహుకాలమునుంచి యిచ్చుచున్నారు. ఏసంవత్సరములోనయినను గట్టు పాగుండలేదనే కారణముచేయి యే తూరతాలూకు సామ్యుఅమునను వాపసుచేయకపోవుటగాని, సదరు తూర యిచ్చిప్రదేశములో సర్కారుసామ్యు ఖర్చుపరచి గట్టుచేయించుట లేక, పాగుచేయించుటగాని తటస్థించియుండలేదు. మై సంవత్సరములట్టి యొచించిన కీర్తనలు యిచ్చుటలనగట్టుచేడిపోవునది ఉపాించుటకయినను వీలుకనవడదు. నీరు కృపగా పోవునేమాయని యొచించుటకు కాణన నీటిమట్టు మకన్న సదరు భూములు మెరకఅగుటచేత గూడలవగయి కాలలో తోడుకొనినగాని నీరు భూములకు ముక్కడె. సామ్యు ఖర్చు పరచి వ్యక్తముగా నీరు తోడించి వ్యక్తము చేయు వారు యెవరుండురు? పల్లపు సస్యములకంకై మెరకమెరుకులకు నీరు విస్తాముకావలయునేమో అని యూహించుటకయినను పొగాకు మిక్కిగయరా సస్యములకు నీరుస్వల్పమాత్రముఉపయోగించవలసిన సర్కారుముపయోగించినయెడల సస్యములుచేడిపోవున దాకువాసాగు చేయుటకయినకగమునకు కావలసిన నీరు 10 యకరముల మెరకమెరుకులకు సరిపోవును. ఇప్పుడు వర్షములు సరిగాకురియుట లేక మెరక సస్యములు బొత్తిగా ఫలించక మిక్కిలి యిబ్బందియు పడుచున్న సదరు భూములకు యీ రెండవ పంటలో నయిన యీ స్వల్పపునీటి సదుపాయము లేకుండ చేయుట చాలధర్మవిరుద్ధముగానున్న దనుటకు సందేహముండుదు కనుక యిందు కేయము పనిచేయుచున్న ఉన్నత ఉద్యోగములును సాధారణోద్యోగములును విచారణచేసి నీటి సదుపాయము చేయుదురుగాక యని కోరబడుచున్నాడు.

దం|| సర్వన్న భాస్కర్లు.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(REUTER'S AGENCY.)

GREAT BRITAIN.

Mr. Churchill's Letter.

To Scarborough's Mayor.

LONDON, December 20.

Mr. Churchill, writing to the Mayor of Scarborough, sympathises on his own and on the Navy's account with the losses sustained.

He says:—We admire the dignity and fortitude of Scarborough, Whitby, and Hartlepool.

Nothing proves plainer the effectiveness of British naval pressure than the frenzy of hatred in the breasts of the enemy.

Practically the whole of their fast cruisers and great ships are utterly irreplaceable.

The stigma of the Baby-killers of Scarborough will brand the German officers and men, while the sailors sail the seas."

There have been three more deaths at Hartlepool, bringing the death-roll to 58.

An American Press Comment.

"Brutal Murder, Not War."

LONDON, December 19.

NEW YORK.—The "Evening Mail" says:—Germany has dealt her cause a staggering blow by Wednesday's bombardment of the English east coast towns which was brutal murder, not war.

Maharajah of Gwalior's Gift.

LONDON, December 21.

The King inspected at the Buckingham Palace motor ambulances presented by the Maharajah of Gwalior.

Alleged Ill-Treatment of German Prisoners. Report Unfounded.

LONDON, December 19.

In view of the allegations of the German Government regarding the treatment of German prisoners in Hong Kong, Mr. Harcourt communicated with the Governor, who replied that the report was unfounded. The American Consul-General has telegraphed his Government to inform the German Government that as the result of the investigation he finds there is no truth in the report.

The Present Position.

"Eye-Witness" Pen Picture.

LONDON, December 20.

The Press Bureau "Eye-Witness" says:—The opposition now encountered really amounts to a maze of fire, trenches and obstacles, of which every known form is used. The rate of advance is necessarily slow, though tactically the gain of a few yards may be important in facilitating further operations.

Landwehr Sick of War.

It appears from the evidence of prisoners that many of the Landwehr are heartily sick of the war and resent the harsh treatment of Officers. They have been persuaded that the British ill-treat prisoners; otherwise they would surrender.

Famous Helmets Discarded.

The Germans appear to be discarding their famous helmets and covering the red bands of their forage caps with strips of grey cloth.

Variations in Uniforms.

There are also many variations of uniforms, some Germans wearing their peace uniforms, which are brighter than the service dress. There is evidence that certain units facing us are much under strength.

Roll of Honour

British Casualties.

LONDON, December 20.

The following casualties are announced:—

Missing, Believed Killed.

Sec. Lieut. S. Wade, Lincolns.
Lieut. W. Dobie.
Sec. Lieut. J. Mac William, Gordons.

Wounded.

Capt. Grant, High and Light Infantry.
Capt. D. Macleod, Liverpool Scottish.
Capt. J. H. Mes, Wiltshires.
Capt. G. Smith, Best Lanes.
Capt. O. Crackenthorpe, Border Regt.
Capt. P. Viney, Leicesters.
Capt. S. Bates, 7th Hussars.
Capt. W. O. Gibbs, 10th Hussars.
Lieut. D. Haskard.
Sec. Lieut. C. Ch. Rogers, Artillery.
Lieut. L. Sanderson, Scottish Borderers.

Lieut. J. Lekey, Royal Fusiliers.

Lieut. W. Simpson.

Lieut. R. Harrison Wallace, Royal Scots.

Sec. Lieut. W. Gillies, Argylls.

Sec. Lieut. R. Grant.

Sec. Lieut. A. McDonald, Scottish Rifles.

Sec. Lieut. G. Rose, Seaforths.

Sec. Lieut. G. B. Smith, Gordons.

Wounded and Missing.

Sec. Lieut. Robson Scott, Royal Scots.

Missing.

Capt. C. Boddam Wetnam, Black Watch.

Sec. Lieut. E. F. Mackenzie, Royal Scots.

Unofficial Reports.

Killed.

Sec. Lieut. H. Barton, Scots Fusiliers.

Wounded and Prisoners.

Capt. G. N. Reynolds, 21st Lancers.

Capt. H. Forster, Cheshires.

Previous Reports Qualified.

Previously reported wounded, now unwounded:—Sec. Lieut. W. Fleury, Lancers.

Wounded at Hartlepool.

Wounded at West Hartlepool:—Major T. H. Tomlinson, Army Service Corps.

GERMANY.

Lack of German Ammunition.

Only a Fortnight's Supply in Stock.

LONDON, December 21.

A "C. and M." cable says:—A Correspondent at Copenhagen learns from a high military authority that Germany has only a fortnight's supply of cartridges and is unable to get copper. The quantities smuggled are negligible. (Censored.)

Kaiser's Return to the Front.

LONDON, December 21.

The Kaiser has completely recovered and has returned to the front.

Precautions in Germany.

Against Aerial Raids.

PARIS, December 21.

A Berne telegram says that since the raid on Friedrichshafen not a single airship has emerged from the sheds there. Most careful precautions have been taken against a fresh attack.

Bombs Dropped on Calais.

LONDON, December 21.

A German aeroplane dropped two bombs in Calais on Sunday. No damage was done.

German Aeroplanes Over Dunkirk.

Two German aeroplanes over Dunkirk dropped leaflets asking that enquiries be made regarding the body of the son of a German General and giving news of the captured French airmen. They further wished the French airmen a happy Christmas.

German Activity at the Harbour.

American Correspondent's Account.

LONDON, December 21.

An American correspondent has cabled to New York the description of a day in Kiel harbour. He says that the Germans have great faith in the new super-submarines. The crews of two battle squadrons in the harbour are given five hours gun drill daily. Eleven thousand men are working day and night in the dockyard finishing ships due to be ready in three months. Nevertheless the Germans are not overrated.

JAPAN.

A Donation to the Salvation Army.

TOKYO, December 21.

The Emperor and the Empress have given three thousand sterling to the Salvation Army. This is the first Imperial recognition of the Salvation Army's work.

TELEGRAMS.

ITALY.

Demonstration in Favour of Intervention.

ROME, December 21.

The meetings in commemoration of Oberdan were in many cases transformed into demonstrations in favour of Italy's intervention in the war.

EGYPT.

Sultan's Rescript.

Ensuring Moral and Material Progress.

LONDON, December 19.

CAIRO.—The Sultan in a rescript announces his desire to ensure the moral and material welfare of the country by the perfection of education and vigilant care for the tranquillity and security of the people.

Britain in Egypt.

He expresses his conviction that the definition of Britain's situation in Egypt by removing the cause of misunderstanding will facilitate the collaboration of every political element in the country.

Ceremony of Accession.

The Aga Khan to Assist.

LONDON, December 19.

PORT SAID.—The Aga Khan has arrived and proceeded to Cairo to assist in the ceremony of the accession of Sultan Hussein.

Gay Cairo.

Cairo City is decorated with flags.

Proclamation well Received.

LONDON, December 19.

The Proclamation of the Sultan has been received with enthusiasm, groups in the streets reading and discussing it.

Opinion in the Country.

The same conditions prevail throughout the country where sober-minded opinion sees fresh prosperity for Egypt and the coming ruler, whose known as the Fellah's friend.

Sir McMahon's Appointment.

Press Opinions.

ALLAHABAD, December 21.

The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The "Times" says that the appointment of Sir A. M. McMahon is no reflection on able Englishmen in the Egyptian service. Sir Henry McMahon is endowed with great capacity, extreme tact and a willingness to accept responsibility fearlessly that have often been demonstrated. The paper opines that he will be found worthy to follow in the footsteps of Lords Cromer and Kitchener.

The "Standard" says:—It was a matter of extreme importance that the British representative in Egypt should be an administrator of proved ability and experienced in dealing with Moslems. It will not be easy to fill Sir McMahon's place in India but a better man for Egypt would be still harder to find. (Censored.)

TURKEY.

Fighting in the Direction of Van.

Developing Favourably to Russians.

LONDON, December 21.

PITROGRAD.—It is officially stated that fighting with the Turks who concentrated in considerable forces in the direction of Van is developing favourably to Russians. "We repulsed a night attack near the village of Alagoes where many of the enemy were killed. There is no important modification of the situation in Gallipoli. We counter-attacked at certain points capturing many quickfiring and prisoners."

AUSTRIA.

Discontent in Hungary.

Count Tisza's Speech.

LONDON, December 21.

A "C. and M." Cable says:—London, December 21.—A Budapest letter published in the "Morning Post" says that Count Tisza stated in the Parliament on the last day of the Session that if the combined General Staff did not realise the importance of invasion of Hungary independent Hungary would find means to concentrate her sons fighting abroad in defence of their homes. Hungary was an independent state capable of independent action. (Applause). The enthusiasm was greater than that which greeted the declaration of war. The Emperor summoned Count Tisza and expressed his great displeasure at this speech, but did not accept the Premier's proffered resignation.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

H. E. the Viceroy.

To Spend a Few Days at Dehra Dun.

DELHI, December 21.

H. E. the Viceroy accompanied by the Hon. Sir Diamond Hardinge will leave Delhi to-morrow to spend a few days at Dehra Dun.

Death of Lieut. Hardinge.

Expressions of Condolence with the Viceroy.

LAHORE, December 21.

The Indian Journalists at a meeting assembled and many other public bodies also have expressed their heartfelt condolence with the Viceroy on his sad bereavement. Schools and Colleges were closed to-day to mark their sense of grief at the Viceroy's bereavement. (Censored.)

Calcutta Sheriff's Condolence Message.

CALCUTTA, December 21.

The Sheriff of Calcutta has sent the following message of condolence to the Private Secretary to His Excellency the Viceroy:—"Respectful condolences of the citizens of Calcutta to His Excellency the Viceroy on his sad bereavement." Sheriff of Calcutta.

National Chambers Telegram.

CALCUTTA, December 21.

The Hon. Rai Sita Nath Ray Bahadur, Hon. Secretary, Bengal National Chamber of Commerce, has sent the following telegram:—"The Bengal National Chamber of Commerce is deeply moved at the second great bereavement which has befallen His Excellency the Viceroy in the sad and untimely demise of Lieutenant the Hon. Sir D. Hardinge who so gallantly sacrificed his noble life in the defence of the Empire. The chamber respectfully offers its sincere condolence to His Excellency in his great sorrow."

Bombay Presidency's Sympathy.

BOMBAY, December 21.

Telegrams from all parts of the Presidency testify to the widespread sympathy for the Viceroy in the loss of his elder son. Numerous messages of respectful condolence have been sent to His Excellency.

The Hon. Sir Jamssetjee Jibhooy has sent telegrams on behalf of the Bombay citizens, he being the Sheriff, and of Parsis of whom he is the Leader.

The Hon. Moulvi Rafiuddin Ahmed has sent a message from the Presidency branch of the Moslem League.

Similar expressions of sorrow and sympathy have been sent from the citizens of Ahmedabad, Surat and other places.

Numerous Messages.

DELHI, December 21.

Lord Hardinge has received a very large number of messages of sympathy regarding his son's death. These include telegrams from Their Majesties King and Queen, Queen Alexandra, Princess Victoria and many Ruling Princes and Associations in India.

Kidnapped Person Returned.

DELHI, December 21.

A Press Communique states:—Information has been received from Wana that Jaswant Ram the second of the two Hindus carried off from the town of Laski in the Bannu district on the 19th October last was handed over to the Authorities at Sarewaka by some Mahsud Malik on the 5th December. He appears to have been detained in Khost. It will be remembered that the other Hindu Bano Ram was similarly brought into Jandala a few days after the commission of the offence.

CALCUTTA.

A Suit for Dissolution of Partnership.

CALCUTTA, December 21.

At the High Court to-day Justice Chitty delivered judgment in the suit brought by Mr. M. Bosen against Mr. P. F. Linton and Viscount Molesworth for dissolution of partnership for accounts and for damages of fifty thousand rupees. His Lordship held that there never existed any partnership between the parties. His Lordship however granted a decree for seventeen thousand rupees advanced by the plaintiff as loan and nine thousand five hundred rupees as working allowance during the period the partnership was under negotiation.

Birthday Honours Durbar.

CALCUTTA, December 21.

At the Government House this evening the Governor invested Maharaja Gijra Nath Ray Bahadur with the insignia, second class C. I. E. delivered Letters Patent of Knight Bachelor to Lieut. Col. Leonard Rogers C. I. E.; decorated the Hon. Babu Mahendranath Ray, Col. S. M. Remy, Major E. D. Creigh with the Badge of 3rd class C. I. E.; Manmath Nath Ghose with the Badge of Companion I. S. O.; Raja Bau Behari Kapur, C. S. I. with 1st class K. I. H.; Babu Shashi Boshan

TELEGRAMS.

Mallick, Miss L. W. Brock and Rev. C. S. Mead with 2nd class K. I. H. There was a large and distinguished gathering including many members of the order of the Indian Empire.

The Bengal Relief Fund.

Details of Disbursements.

CALCUTTA, December 21.

Details are now to hand concerning the disbursement of the Bengal Provincial Committee of the Indian Imperial Relief Fund. Of the total amount collected by Bengal 75 per cent. goes direct to the Central Fund at Simla. A Quarter lakh of rupees granted by the Provincial Committee to the crews of the ships sunk by the "Emden" has been repaid by the Central Committee. The grants of Rs. 500 each have been made to the District Charitable Society of which Rs. 6,000 is for Europeans and Eurasians and Rs. 4,000 for Indians. Arrangements have been made whereby grants up to Rs. 300 may be given to any district on representations of the District Officer approved by the Commissioner. Under this scheme a special grant of Rs. 4,500 has been made to the Collector of Dacca for the relief of Indian beggars whose income has ceased owing to the war. Another scheme is to grant Rs. 3 per month for one year to some 150 Bengalee orphans who have hitherto been maintained in Mission Schools supported from Belgium and whose means of support have now stopped altogether. This has nothing to do with the education of children but is toward their living expenses. A large number of individual cases of want are at the present moment under enquiry (Censored.)

BOMBAY.

Presentation of Sanads.

BOMBAY, December 21.

Nearly 900 guests, prominent members of various communities including many ladies, responded to invitations to attend the reception at Government House on Saturday last. Lord Willingdon presented on the occasion badges of "C. I. E." to Messrs. Cadeia and Mesent and T. A. Malvi, Mrs. E. Tudball and Assistant Surgeon Deane with Kaiser-i-Hind medals, the Police medal to Mr. R. McTier. Badges of "Sanads" of the respective titles were also given to Dewan Bahadur Godbole, Khan Bahadur Anklesaria, Rao Bahadur Tatyia and Rao Bahadur Bhaskar.

Criminal Misappropriation by Ex-soldier.

Appeal Dismissed.

BOMBAY, December 21.

G. K. Pike, an ex-soldier and late Manager of Battery Institute of Messrs. Lipton and Company at Kampti, appealed to the High Court against a sentence of nine months' rigorous imprisonment passed on him by the Sessions Judge of Nagpur for misappropriating Rs. 3,245 belonging to his employers. An interesting point in this case was that Messrs. Liptons allowed the accused to receive Rs. 600 in respect of certain losses discovered previous to this case. He was asked to pay Rs. 300 in one sum and the balance in monthly instalments of Rs. 50 out of Pike's monthly salary of Rs. 80. The European Assessors who found Pike guilty characterised Liptons' action in allowing Pike after discovering a loss of Rs. 600 as reprehensible, and the Sessions Judge held the opinion that Messrs. Liptons' action in directing the accused to refund the sum which was very large in proportion to his salary tempted him to misappropriate funds over which he had control. The Sessions Judge observed that Messrs. Liptons with regard to their own interests as well as higher motives, would take steps not to repeat mistakes which had proved so expensive to them. Their Lordships Shah and Heaton dismissed the appeal.

Hajees' Return.

BOMBAY, December 21.

KHADDIMKANA WIRE:—The S. S. R. E. "Tola Gezer" brought 1080 Hajees without charges on the 20th December. Three Hajees died in the way, and five Hajees were attacked by small pox and sent to the Bombay Hospital. They are Sindhi, Behari, Bengalee and a few are of the United Provinces. One steamer is reaching to-day or to-morrow with many Hajees without fee. Also Steamer "Zotinga" is reaching on the 25th December. It is heard that the fare is Rs. 10. Altogether 1751 Hajees returned to Bombay up to date. Many Hajees are lying in the Musafirkhana sickly and poor.

BURMA.

Burma Contingent.

RANGOON, December 21.

Of the seventy-five candidates for the Burma Contingent who paraded last week on the Maidan, Major General Raitt has selected only eight for membership of the Contingent. A few others are still under consideration.

SOUTH INDIA.

Cheating in Reference to a Currency Note.

Accused Punished.

COORNOOR, December 21.

Mr. J. Gray, First Class Magistrate, this afternoon disposed of a case bearing importance in respect of a daring alleged cheating, also in some way supporting the protest made by the Bengal Chamber of Commerce, to put a stop to the practice of cutting currency notes. The particulars

briefly of the case were the police charged an Indian Christian named London John of Kotagiri with an attempt to cheat the Assistant-Accountant-General in charge of the Paper Currency Department Madras, by making a fraudulent claim in respect of a ten rupee note. Three witnesses were examined. The first witness, a clerk in paper currency office Madras, stated that half of a ten rupee currency note was received in the Currency Office from a coral Merchant, Madras on the 23rd March 1910, who claimed the value of the currency note on the ground it was sent to him along with the right half. Then on the 14th August 1911 a letter enclosing the right half of the currency note was received in the Currency Office from London John who stated that he lost the other half. In the Court the accused stated that he had cashed a currency note of a hundred rupees and along with cash the mismatched note might have been given to him which he did not detect. His Honor sentenced the accused to pay a fine Rs. 200 or in default to undergo two months imprisonment.

RANGOON.

Rain in Rangoon.

RANGOON, December 21.

The effect of the cyclone in the Bay of Bengal was felt in Rangoon when rain accompanied by loud thunder fell in torrents for a good part of the day.

Weather Report

SIMLA, December 21.

The storm over the Bay now lies off north Madras coast and is of considerable intensity. At present it appears to be moving in a direction between north and north-east. Rain has been general around the north of the Bay. The chief amounts being Jessore one and half inches, Calcutta one, Sitchar and Burdwan three quarters and Table Island three. Elsewhere the weather has been dry.

FORECAST.—An increase of rainfall in Bengal, Assam and Upper Burma.

(Latest)

A Paris Bulletin.

LONDON, December 21.

PARIS.—A communique says that on the right bank of the Meuse we gained ground on the crest two kilometres northwest of Brabant and Bors-de-Conservaye finally on the heights of the Meuse.

We made slight progress in Bois-des-Chevalliers northward of Fort Troyon.

From Lys to Aisne we carried the wood near Road Ais Nouettes to Souchez. We occupied first the German trenches between this Road and the first houses in Notre Dame De Hope the southwest of Less. The enemy bombarded Arras. Our heavy artillery silenced on several occasions the enemy's artillery northward of Carnoy and wrecked the German trenches shattering two guns. Our artillery had also clean advantage on the Aisne. We made appreciable gain on the entire front in Champagne in the region of Froches De-Parthes, and Beau Sejour a so in Argonne particularly north eastward of Beau Sejour where we gained twelve hundred metres of the enemy trenches. We blew up in Bois De-La-Gracie four mined saps and established ourselves in the excavations made. We progressed on the entire front in Argonne and on the Meuse notably in the region of Vallennes advancing five hundred metres and in the region of Gercount and Betchincourt.

No Newspaper on X'mas day.

LONDON, December 21.

No newspapers will be published in Britain on Christmas day.

Sir Jellicoe Praises Sailors.

LONDON, December 21.

Lady Jellicoe opening the Union Jack Club for the wives of soldiers and sailors read a letter from Sir John Jellicoe praising the bravery of the men's wives. The admiral says he is proud every day to command men of such superb calibre. Their discipline is perfect and they are patiently waiting and watching.

Death of a Famous Cricketer

LONDON, December 21.

The death is announced of the famous cricketer, A. V. Jones.

A Paris Communique.

LONDON, December 21.

PARIS.—This afternoon's Communique says nothing of importance happened yesterday in Belgium except that we made some progress in the region of Bombartzyde St. Georges and eastward of Karcaker. We also occupied some houses at Zwartetem Southward of Zellebeke. The enemy bombarded the hospital at Ypres.

Russian Progress.

LONDON, December 21.

PETROGRAD.—The "Army Messenger" says:—That progress is being made round Przemyśl. The Russians after a sortie by the garrison forced barbed-wire entanglements and seized the defensive works in that vicinity.

Russian Communication.

LONDON, December 21.

PETROGRAD.—A Communique says:—The "Germans in Mlava region retired to the line of Lauenburg Neidenburg. There was no material incident on the left bank of the Vistula.

We have definitely checked the Austrian offensive in Galicia. Subsequent operations have assumed a perfectly favourable character. We routed at the point of bayonet the Austrian division operating in the Duka Pass. The enemy left on the field five hundred dead. We took over a thousand prisoners. Further attempts by Przemyśl garrison to penetrate the blockading line have been decisively repulsed and the garrison has been thrown back on the line of its own fortifications with heavy loss.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పిల్లల పాఠ్యపుస్తకములు

మంచి పట్టుతోను, చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి.
ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బంగారు జల్తారుగలవి. ఇన్ స్పెక్టరులకు బాగుగా పనికివచ్చును.
మైసూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి పంపబడును. ధర రూ. 7-0
తుక్కి ఎర్ర పట్టుగుడ్డ తుక్కి, మైసూరు మాదిరిగాని మదరాసు మాదిరిగాని పెద్ద
మనుష్యులకు అనేక రంగులతో జేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి ,, 5-8
మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, రోజా, నీలము, తెలుపు వగైరా రంగులలో ,, 6-0
బలమైన తలపాగపెట్టె జపానురంగు చేయబడినది. ,, 1-0
ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు. సగముచార్జి అడ్వాన్సు ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటీయర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు స్ట్రీట్, మదరాసు.

S. ISMAIL & SON,

Army, Volunteer, and Police Contractor,

67, Moor Street Madras.

వనోపధి సాగ్నాపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళ
పోట్లు, పాతనాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయ
మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనపించును. రెండు
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి (తాగుటకు మందు)
నాగవల్లితైలము వైపునకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

చక్కని నువ్వునగుల సెంటులను ప్రేమించువారు

అటోమిక్ బహారు (రీజిస్టర్డ్)

అనుప్రాణీయుల శుద్ధీకరించబడిన అత్తరుపయోగింపవలయును.
మనోహరమైనది, నువ్వునగులది, చాలకాలమువాసన
యుండునది, ఏర్పూ చుడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడ
లేదు. చేరినమాలు మిదగాని, కోటుమిదగాని కొన్ని
బొట్టులు జెసిగొనినయెడల నువ్వునగులతోగూడిన పూలతోట
లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన జేయికముల
పుష్పములనుండి తయారైన అత్తరుయొక్క నువ్వునగులవిం
చుటకయి అటోమిక్ బహారు ఇప్పుడు నిమిదగ్గరనున్న
మాపుకపర నడుగవలయును. వారితావున లేదేని మాకువ్రా
యుడు చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
క్లీ బౌన్స్ అత్తరుగల పెద్దసముఖబుడ్డి -2-0. ఈయత్తరులో
మరగబెట్టబడి ఘోషము లాడుచుండు కాథ్లు డజన్ 1-కి
0-10-0 వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును
సోలు ఏజెంట్లు-అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెనీ,
155, జూమా మసీదు, బొంబాయి.
మదరాసు ఏజెంట్లు:- మేనాత పురుషోత్తం మూర్తి,
నెం 29, చైవాబాదురోడ్డు, ప్లవరబాదుసమీపం, మదరాసు.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము.

20 కులముల డబ్బీరు. 1-0-0.
ఇదిమిక్కిలి పిచ్చుకొద్ది, ధాతుపుష్టిని, బలమును, కలి
గించును, (2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తున, శుక్లవర్ణము,
అతిమాత్రమును ఖండించును, (3) రక్తమును శుభ్రపరిచి వృద్ధి
బొందించును. (4) నరములకు సత్తువనిచ్చి యాననమునుపూరిం
చును. (5) ఆరోగ్యమును, సంజానమును పొందగోరువారల
కిదియే నమృతమగు టానిక్, అది ఇచ్చిన యోగ్యతా ప్రత్యే
లనేకములున్నవి. 2 పబ్బీలుచాలును, వెలమిగుల స్వల్పము
సాలసుగంధితహాయి:-రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమైనది. సవా
మేహము, మేహములు, పిలు, పుండ్లు, జిల, పొట్టురాలుట,
యితరచర్మరోగములు, నోవోలు, రసదోషము, మలబద్ధము
మొదలగువాటకు + రోగితో నిర్మాములముచేసి పరిశుద్ధమగు
రక్తమునిచ్చి దేహ సనములు పోషించును.
20 కు. డబ్బీరు 1-4-0 (4 కు. రు 4-8-0)
ఘనసారచందిని:-ఇది తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు మొద
లగు అంతు (శక్) రోగములకు, మాత్రపునుంట్ల సామమును
తక్షణమే మానువును, 2 పబ్బీలుచాలును, డబ్బీరు 1-4-0,
మాక్యాట్లాగు ఉచితము, వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
5 రూ. వైదిన ఆర్డరుకు రు 1-కి 0-2-0 కమిషన్ యిచ్చెన
పి.డి.పి.అండు.కో.ఆయుర్వేదసహజం, పొంబాయ, గుంటిబిల్లా,

మోహిని తైలము.

5 కులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు
ప్రౌ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలువజేయును.
కండ్లకు చలువజేయును.
కెండుకలు పెరుగును.
కెండుకలు రాలకుండును.
కెండుకలు నునుపుదేరును.
మనోహరముగా నుండును.
నువ్వునగుల గలిగి యుండును

వేలకు వేలు
సీసాలు విక్రయము.
తప్పకకొనుటయత్తము



ఇది మనోహరము జేయు విద్యాల్లు, ప్లీడర్లు, ఉద్యో
గస్థులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును.
అమృతాంజనము డిప్లో 109, ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి
6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

నర్వ జీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు అన్నిటికి తల్లి.
ఇది సంజీవివంటి ఒక వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వ
కుల అతిరహస్యపు బేషము. దీని ప్రభావము కనుగొన
వలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు
కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావముకనపడును.నపుంస
కత్వము పోగొట్టుటకు ఇంతకుమించినది లేదు. జగన్మోక్షయ
దుర్వినియోగముచేత మూత్రద్వారములకు సంభవించెడి
అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజునంటిని. రక్తమును
శుభ్రపరచి నరములకు పుటత్వము దేహమునకు బలమును
కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట
నాశనము చేయుటలో సంజీవివంటి "నర్వ జీవన్." ఇది
శ్రీమతి, పురుషులు, బాలురు కృష్ణులు అంగిరును నువయో
గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల ముదిరి నశించి మిగుల
బలమును ఆయుర్వృద్ధియు కలుగును;
వెల టెన్సు 1-కి 2-0-0; పోస్ట్ జి ప్రత్యేకము.
ప్రొఫెసర్ జి యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగబీమ.
16. కృష్ణపు మొదలిపిడి, తిరువల్లి శ్రీ. జి, మదరాసు

బహు వేగముగాను సులభముగాను
పోవునటువంటి బలమైన సైకలు. 59 నూ
పాయలనుండి అమృతమును. క్యాటలాగు
కానలసిన వారికి పంపబడును.

వాల్ సన్ అండు కంపెనీ,
164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మూలశంకకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము
లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మలలు ఏర్ప
డును. ఇదిపైత్యకోశపు మందతవలన (Torpid liver,
గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక
చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహి
శ్లేషమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములం
దును రక్తమువడును. విడువక కొంతకాలమువా
డిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

అమృతాంజనము డిప్లో 109, ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి
6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

హిందూదేశైశ్వర్య చరిత్రము.

శ్రీమత చంద్రదత్తుగారి యార్థికచరిత్ర కిది తెనుగు
సంగ్రహము. హిందూదేశ దార్శన్యస్థితికి గారణము లిందు
గనవచ్చును. ప్రతి ౧-కి అజ్ఞా. ర. శ్రీరంగ రాయవిజయము:-
రసవంతమైన శ్రోతనవల. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సంతతిలో
గడపటివాడు దీనికథానాయకుడు ప్రతి ౧-కి అజ్ఞా. ర.
తెలుగు వేలు. వలయువారు "యస్. వి. రంగాచార్యులు.
88 వరదాముత్రియప్పకవిడి, చెన్నపురి." అనివ్రాయవలెను.

ప్రపంచ చరిత్ర.

రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు
భాషలో తగినవటములతో కథలవలె వర్ణితమగును.
చందాపద్ధతి ఎవత్సరమునకు (రమారమి 600
పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0
(పోస్ట్ జి.తో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. సంవ
త్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును

వలయువారు:-

గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.,
చింతాడికేట, మదరాసు. అని వ్రాయుడు.

స్పెన్ వర్క్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.

ఇది ఎలిమెంటరీ స్క్వాల్లో ఒకటిమొదలు అయిదవ
క్లాండ్ల వరకు చదువు బాలరతును, ఉపాధ్యాయులకును,
ఉన్నతింగు టీచర్లకును మిక్కిలి యోపయోగ మైనది. ఇందు
కొల చతుర్వజములు, త్రిభుజములు, సమాంతర చతుర్వజము
లు, విషమ పరతుర్వజములు, విషమకోణ సమచతుర్వజములు,
శుభ్రజములు, వీనియొక్క జ్యామితులను కనుగొనుట,
నామి కొలత మొదలైనవి, మాదిరితెక్కలు అభ్యాసములను
లభ్య. ఇట్టి పుస్తకము ఇదివరలో తెలుగున లేనలేదు.
ప్రతి ఉపాధ్యాయునికన్న తక్కువ యంపవలెను.
దీనివెల ఎనిమిది అణాలు.
ఉదాహరణ పుస్తకముల విషయ వివరములు ఇచ్చు
వారు, భాగవత చంపు-పద్మరాజు ప్రవీణము వెల రు. 0-8-0
అయిదవరలు ఈక్రింది అడ్రెసునకు కాసిలేప్పించుకొనవలెను
కర్తా జోగయ్య టీచర్,
బోర్ల మోస్కూల్, అమలాపురం.
గోదావరి జిల్లా.

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూరము

మనలో చాలామంది దంతచూరము చేయించుకొనరు. దంతచూరము చేయించుకొనరు. దంతచూరము చేయించుకొనరు.



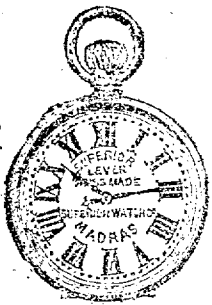
అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ సామాన్యముగా వాడబడు చున్నది.

అన్నితరములను దీనిలో 102, ఫ్రెంచ్, బొంబాయి, 6-1 తంబుచెట్టిపిల్లి, మదరాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ బ్రాస్ యులు వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రూ. 3 0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ ఇవ్వను.



ఈగడియారము దయలపొడ నుకంటే మేర ఎక్కువైనది. ముద్రింపబడి యుండును.

కనీసముగా టెంతులలో కచ్చితమైన కాలముంది. ఇది చాలామందికి ప్రస్తుత భరణల గడియారముల కంటే మేర ఎక్కువైనది.

వినియోగమును నిమగ్నమై నిడుచునగు

తెలుగు నవలలు.

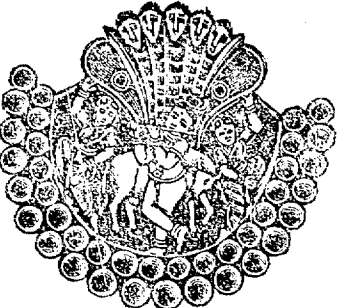
బీబీ లేక ముద్రించినది— ఇందు శ్రీల మహాద్వైతము చూపుచున్నది. ధర 1 0 0. యుక్తోద్ధ— ఇది హాస్యానికి తన ముగిసినది. ధర 0-12-0.

ఇది యేగాక ముద్ర నవలలు కథలు చంపమనన ముపురుసు.

జాతక సర్వస్వము.

ఇది జ్యోతిషాశ్రయ విషయమై అశ్వలగోపాలము: ముఖముగా తెలుసుకొనుటకై మూలము ప్రసించి చక్కటింపబడినది.

22-వ స్కృల (సవరము) బంగారు. (ఇందుకు పూచీపడగలము).



గెజెల నాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు

వెల రూ. 30-8-0.

మతీయ వివిధములను బంగారునగలు, పెండ్లనగలు, రాళ్లు చెక్కిననగలు, మున్నగునవి ఈకొండ పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద దొరకును.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Madras.

మంచితరుణము.

కలకత్త రైతులకును, యిండ్లుసరంచి అనగా బల్ల కూర్చునేయించుకొను వారికిని.

పాలకంచ సంస్థానము వారి రాజ మండ్రెమకంకలప దిశలో నిలవయున్న బండారు, కుంగుపేట తునకలు (4 నవ ములుపాడవుగలిగి బల్లలు—కొయించుకొనుటకు అనుకూలముగాను, మండ్రెమకం (ఉన్నవి) 1915 సంవత్సరము జనవరి నెలలో నిలవయున్న కడలి పేటగల కలంపులలో మిగుల సరసుముగా యిచ్చబడును.

N. B. ఈ రెండుకామల కర్ర బర్మాహ, విజికి కమ్మలకున్న రెండు బల్లలు, కిటికీ బల్లలు మొదలగు వాటికి సహకారముగ ఉపయోగించుటకు చున్నవి.

దంతులవైద్యకాంతుం.

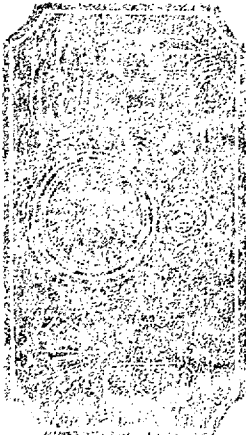
డిపో ఏజంటు రాజమండ్రి.

పోస్టల్ సహ ఉచితము.

వికవర్తనాజును మూలనియును. బహుమతికై కథ—చదువుటచే భూవర్తనాజును కలుగజేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను లాభపెట్టి యున్నాము.

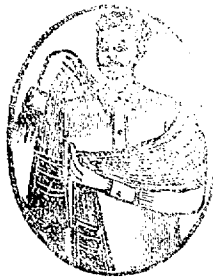
పాకెట్ లీవర్ వాచ్.

పాకెట్ లీవర్ వాచ్ 2-14-0 అ ముద్రము.



ఈవాచ్ బలమైన లీవర్ కలిగి తక్కువ ధరకే పాకెట్ లీవర్ వాచ్ యొక్క ధీ మతనముగా బచ్చి యున్నది.

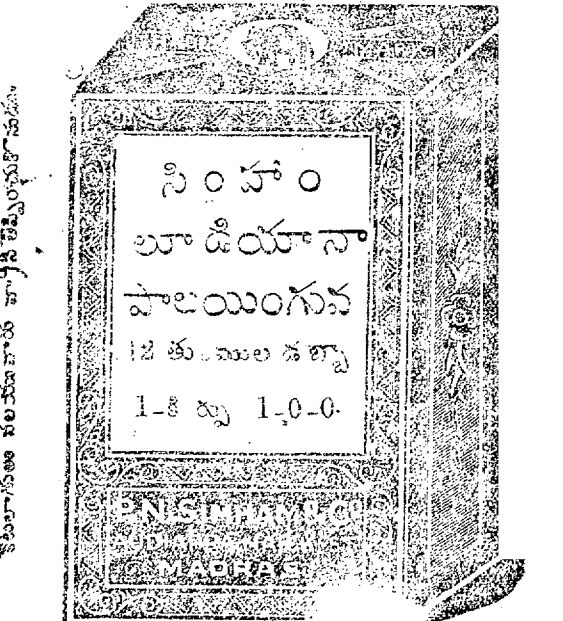
కుందిగమము! వనశల ఖర్చుపడినది!! వనక దొరుకవు!! ఈపంచల కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆ త్రైలాశ్చాటముగా కోర్కెని కోడండ్రప్రలాపము అను గ్రంథముకటి ఇవారు.



అనేక పంచలు కట్టుపడినవి: తమకుం ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచితోలా రా! కృపారదమున్ను సాగరికతయున్నుగల మేల్మనిషిగల పట్టుపంచలు నంతుగదినముల ఆనం దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినవలె పొగా మిగతకొద్ది పంచెలము, తమ యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, వచ్చు ఆపవచ్చు, కోహ, మేనువర్తం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. బ్లాహ సేయవలెనవి, త్వరపడుడు.

చదవతగిన ప్రకటన. కొనబట్టి, సరస్వతి, మహానవ చక్రితల రూ 0-5-0 కలబాపిడి—చంద్రశేఖ నవల 1-కి ,, 0-8-0 మద్రాసుభాషము 1-శేరు రూ 0-12-0; పీఠ ,, 8-8-0 పాఠశాల పుస్తకములు, ఆంధ్రగ్రంథములు దొరకును. N. V. & Son. 87, రామస్వామి పీఠి, మద్రాసు.

ల వంగా మృత మొక్కటి మే. ఇది కనుపు వున్నము, కనుపునోప్పి, ప్రకృత నోప్పి, గొమ్మనోప్పి, పులితేపులు, మలబంధము, కడుపు దొరుకుట, దోహ, ప్రేగులముట, ఆరుచి, మంచాన్ని, పీని గుదిర్చి ఆకలిని, ఆరోగ్యమును తప్పక గలుగజేయును. తే:యెడల ఖరీదు త్రిప్పి పంచగలము. ఖందు దబ్బి 1-కి పోస్టేజీపా 0-8-0 బయటి యున్నాను. ఆంధ్రనాటికల్లలక ముడిపించుటకును. "లవంగామృత" పీఠి, మహాశ్యామి పీఠి. మదరాస్.



పి. యక. సింహా అందు కంపెని, 26, ఆదియప్పనాయనిపీఠి, మద్రాసు.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్నిరకముల కస్తూరములను మదరాసు రాజధానిలో: అన్నికంపెనీలకన్న ముకంపెని గొప్పదియై; సమృద్ధిమయినదియై కల్యాణము.

కమనీపుడు. 100 (detachable) (శిల్పముగల, శిల్పము లేని) 2 బస్సులు సహ యోగ్యమును. ఈరు బల్లెలొంగును. కటి యొక్కోయము లకు కనుముఖ్యము. టికెట్ పేర్లు సహ 266. 11 (detachable) చాలాబలి ప్రమయి: డి. ఎక్కువకాలం పంజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవైనది. టికెట్ పేర్లు సహ 266. 11 (detachable) చాలాబలి ప్రమయి: డి. ఎక్కువకాలం పంజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవైనది. టికెట్ పేర్లు సహ 266.